

Maandblad, jaargang 53, maart 2019

Verschijnt elke maand behalve in augustus

Verantwoordelijke uitgever + afzendadres:

Jolien Lafaut, Oostendsesteenweg 217A - B-8000 Brugge

P 409100 - Afgiftekantoor: Gent X

Tijdschrift Toelating - Gesloten verpakking
9000 Gent X - B-35

bpost

PB-PP|B-35
BELGIE(N) - BELGIQUE

Pluimvee

3

De internationale legsector doorgelicht

Antwerpen bijt de spits af

- Greenpeace wil terug naar bedrijfsgroottes van 30 jaar terug
- "Blauwe vleugeltjes-ziekte" bij vleeskuikens
- Brexit en de pluimveesector

Aviagen™
EPI

Verberk Stalinrichting

Sterk in techniek. Slim in uitvoering.

www.vsi.be
info@vsi.be

Peter Sichien
+32 477 740 759
Johan van Heule
+32 475 62 36 75
Bart Vangampelaere
+32 475 62 36 73
Lex Steurs
+32 479 25 73 96

www.roxell.com

www.fancom.com

www.ziehl-abegg.com

VSI² met vestiging te Aalter
09 325 75 15
info@vsi2.be

Europese Pluimvee Services-België

Stationsstraat 37 bus 3
3582 BERINGEN

JULLIE VANGBEDRIJF (In samenwerking met E.P.S.-België)

- ✓ Wij laden/lossen alle soorten kippen en pluimvee.
- ✓ Wij leveren eerste kwaliteit.
- ✓ Stipte bediening; juiste tijd en juiste plaats.
- ✓ Onze ervaring is uw garantie.

Tel & Fax +32 (0) 3 82 86 708 • **GSM** + 32 (0) 495 86 83 80 • **Email** Tempogroep@gmail.com

Klimaat, klimaat en nog eens klimaat

De laatste tijd kan je er niet meer om heen, er wordt bijna over niets anders meer gesproken. Natuurlijk is ons klimaat belangrijk, maar wat er allemaal geschreven en verteld wordt aan halve waarheden en hele leugens is niet meer bij te houden, laat staan recht te zetten. Onze pluimveesector komt, als intensieve veeteeltsector, vaak onder vuur te liggen en wordt onterecht met de vinger gewezen. Integendeel, de pluimveesector behoort zelfs tot de betere leerlingen van de klas.

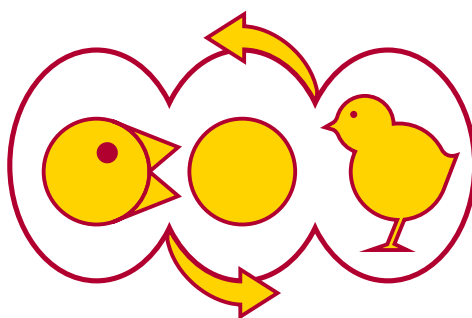
In Vlaanderen is de veeteeltsector namelijk verantwoordelijk voor 6 % van de Vlaamse broeikasuitstoot, mondiaal is dit 14,5%; waarvan rundvee 3 % voor zijn rekening neemt, de varkenssector ongeveer 2% en pluimvee slechts 1%. In een recente studie die Greenpeace besteld heeft bij de Universiteit van Louvain-La-Neuve stelt men als de grote oplossing voor om de veestapel met de helft te reduceren in België. Dit zou dus betekenen dat een halvering van de pluimveestapel 0,5% winst zou bijdragen aan het klimaat in ons land. Laat ons even ernstig wezen!

De laatste tien jaar heeft de sector bijzonder veel inspanningen geleverd op vlak van klimaat door het toepassen van allerlei innovatieve technieken, voedertechneken maar ook het omzetten van allerlei reststromen naar dierlijk eiwit. Ik zie de consument nog niet massaal sojaschroot, zonnepitschroot of bierpulp (DDGS) op hun bord brengen. De cijfers tonen mij dat net het intensieve karakter van onze sector de duurzaamheid verhoogt. Daarnaast vergeet men ook dat landbouw een economische sector is die bijdraagt aan de welvaart van onze bevolking door veilig, gezond maar vooral te goedkoop voedsel op tafel te brengen.

Het is duidelijk dat er geen eenvoudige oplossingen bestaan voor het klimaatprobleem en dat iedereen - van huishouden tot verkeer en industrie - ook inspanningen zal moeten leveren.

VOOR UW **GOED** KIES:

BELGABROED NV
destrooper&moonen

KWALITEIT • SERVICE • RENDABILITEIT • FLEXIBILITEIT • ZEKERHEID

Keuze uit de meest rendabele mestrassen
Ondersteuning en advies voor:
Milieu • Mestbank • Sanitel-P • enz...
Vakkundige begeleiding aan vermeerderingsbedrijven

Belgabroed NV Steenweg op Hoogstraten 141 B-2330 Merksplas Tel. 014 63 31 62 Fax 014 63 53 35

INHOUD

6 Antwerpen bij de spits af

Met de lente in zicht staan de 4 provinciale statutaire vergaderingen ingepland. Antwerpen beet dit jaar reeds op 15 februari de spits af. Veel volk, een goede locatie, drank en spijs en een goede en informatieve spreker, of we mogen spreken van een zeer geslaagde avond. Wat de presentatie van Peter van Horne betreft, in dit nummer wordt de legsector toegelicht.

14 Welke techniek zorgt voor een fijnstof-reductie van 100% in de pluimveestal?

Halfweg februari werd in het Nederlandse Barneveld het fijnstofevent georganiseerd door het Praktijkcentrum Emisiereductie Veehouderij (PEV), Agrivaknet en Agrio. Met 500 deelnemers was dit een absoluut succes te noemen. Fijnstof, of eerder de reductie ervan, is dan ook een zeer actueel en hot topic; ook in de pluimveehouderij.

16 Brexit en de pluimveesector

Op 29 maart 2019 stapt het VK uit de EU al is het onduidelijk of er uiteindelijk uitstel, toch nog één of ander akkoord uit de bus komt of een no deal scheiding wordt. Hoe belangrijk in het VK als handelspartner voor Vlaanderen? Zowel voor eieren, broedeieren en ééndagskuikens als voor pluimveevlees nemen we de export onder de loep.

Colofon

Pluimvee is een uitgave van de Vereniging Voorlichting Pluimveehouders, vzw (VVP).

Hoofredactie: Luc Maertens
Burgemeester Maenhautstraat 73 - Merelbeke
Tel. 09.252.36.77 - 0498 040691 - lucmaertens@skynet.be

Redactieleden: Ir. Johan Zoons, Dirk Mertens, Drs E. Pierré, Jaak Reyners, Ir. Karolien Langendries, Ir. Luc Maertens, Prof. Dr. Marc Heyndrickx, Martijn Chombaere, Danny Coulier, Clem Reynders, Dr. ir. Evelyne Delezie, Ir. Bruno Vandorpe

Administratie VVP: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge - Tel. 0474.619808
secretariaat@pluimvee.be - BTW BE 0406 909 555

Abonnementen: Jolien Lafaut - secretariaat@pluimvee.be
Steeds voor een jaargang: 100€ (België) - Buitenland: prijs op aanvraag

Advertenties: Luc Maertens - 0498 040691
advertenties@pluimvee.be

Verantwoordelijke uitgever: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge

Drukkerij: Vanhalst - Nijverheidsweg 21, 9820 Merelbeke
09 221 12 41 - info@drukkerij-vanhalst.be

Website Pluimvee: www.pluimvee.be

Overname artikels: alle bijdragen en advertenties verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de inzender. Overname van artikels uit deze periodiek is enkel toegestaan mits toestemming van de redactie.

Disclaimer: Pluimvee is een uitgave van VVPvzw, opgesteld om te voorzien in de informatiebehoefte onder pluimveehouders. Wij wijzen iedere aansprakelijkheid ten aanzien van de juistheid, volledigheid en actualiteit van de geboden informatie uitdrukkelijk van de hand. VVP is niet aansprakelijk voor het gebruik van de informatie in deze publicatie.

3 Standpunt	20 Vaccinatie
4 Inhoud	24 Borstspierafwijkingen
5 Prov. Verenigingen	26 Onderzoek
6 Statutaire vergadering	28 Juridisch
8 Legkippensector	30 Nieuws van bedrijven
11 Berichten	31 Column
12 Greenpeace	32 Studiedag VLM
14 Fijnstof	34 Marktcommentaar
16 Brexit	36 Kort nieuws
18 Diergeneeskunde	38 Marktprijzen

Agenda

18, 19 (te Tielt) en 26 maart: sectordagen legkippen
Proefbedrijf Pluimveehouderij Geel.

20, 21 (te Tielt) en 25 maart: sectordagen vleeskippen
Proefbedrijf Pluimveehouderij Geel.

22 maart: Statutaire vergadering provincie Limburg.

19 - 20 maart: Dutch Poultry Expo 2019, Evenementenhal Hardenberg (NL).

29 maart: Statutaire vergadering provincie Oost Vlaanderen
in feestzaal 'Breughel' te Beervelde.

2 april: Studiedag recente ILVO onderzoeksresultaten
pluimvee, te Melle.

Limburg zet volop in op pluimveehouders van de nieuwe generatie

tekst en beeld: Martijn Chombaere

De Limburgse pluimveehouders van de nieuwe generatie laten kennis maken met elkaar en met de Landsbond, daar was het om te doen voor de Vereniging van Limburgse Pluimvee- en Konijnenhouders, de Limburgse provinciale tak van de Landsbond, tijdens de eerste jongerendag.

Vergrijzende landbouwsector

De landbouwsector krijgt het steeds vaker zwaar te verduren. Dierenrechtenactivisten, hoge investeringen, klimaatactivisten, buurtprotesten, extreme weersomstandigheden en te weinig loon naar werken zijn maar enkele zaken die de landbouwers van de nieuwe generatie doen twijfelen over hun toekomstperspectief in de landbouwsector. De gemiddelde leeftijd van Belgische landbouwers

is 55+, de gemiddelde leeftijd wereldwijd is zelfs aan het evolueren naar 60 jaar. Slechts 10 procent van de landbouwbedrijven wordt geleid door iemand jonger dan 40. Alarmerende cijfers voor een sector die de gehele bevolking voorziet van de nodige levensmiddelen. Voor het eerst is de generatiewissel dan ook één van de negen hoofddoelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid geworden.

Belang van onafhankelijke belangenverdediging

Dat er volop moet ingezet worden op de nieuwe generatie is alsook de Limburgse pluimveebond niet ontgaan. Daarom organiseerde het bestuur een jongerendag op 7 februari in Café de Kastelein, bij CC Cultuurpunt. Hiermee wilden ze in de eerste plaats dat de Limburgse jonge pluimveehouders elkaar beter zouden leren kennen, maar alsook om hen te wijzen op het belang van een onafhankelijke belangenverdediging, zeker in tijden als deze nu de landbouwsector meer dan

ooit onder druk komt te staan. Danny Coulier (voorzitter van de Landsbond) en beleidsmedewerker Martijn Chombaere deden dan ook enkele actuele thema's uitvoerig uit de doeken waarvoor hun organisatie zich dagdagelijks inzet en werd er tijdens de uitéénzetting heel wat van gedachten gewisseld.

De toekomst is aan de jeugd

Jaak Reyners, voorzitter van de provinciale vereniging en ondervoorzitter van de nationale vereniging, blikte met een tevreden gevoel terug op de jongerendag. "Hopelijk vormt dit de basis voor een pluimvee-werking samen met, of misschien wel naast, het huidige bestuur en kunnen we samen onze schouders zetten onder een stevige Limburgse Pluimveebond. Ik ben er namelijk van overtuigd dat de toekomst van onze sector in hun handen ligt en dat deze jonge pluimveehouders de drijvende kracht zijn of minstens de kans moeten krijgen om dit te worden", aldus een tevreden Jaak Reyners.

De groep jonge pluimveehouders van Limburg die ingingen op de uitnodiging om een eigen werking op te starten binnen de Landsbond. Verder links onze adviseur, Martijn Chombaere en Danny Coulier (3de van rechts) en Jaak Reyners (4de van rechts).

Antwerpen bijt de spits af

tekst en beeld: Luc Maertens

Met de lente in zicht staan de 4 provinciale statutaire vergaderingen ingepland.

Antwerpen beet dit jaar reeds op 15 februari de spits af. Veel volk, een goede locatie, drank en spijs en een goede en informatieve spreker of we mogen spreken van een zeer geslaagde avond. Wat de presentatie van Peter van Horne betreft, elders in dit nummer wordt deze toegelicht.

De voorzitter

Geert Van den Abeele leidt sedert vorig jaar de Antwerpse afdeling. Hij beperkte zich in zijn inleidende speech niet enkel tot het welkomstwoord en enkele statutaire zaken maar had het ook over het imago van de sector.

Wat het bestuur betreft, er viel een uitgaande en een ingaande transfer te noteren. Kris Van Daele had te kennen gegeven, omwille van te drukke beroepsbezigheden, niet langer deel te willen uitmaken van het bestuur. Dit boegbeeld, dixit de voorzitter, werd uitgewuifd met een hartelijk applaus, een geschenk en kussen van secretaris Ellen. Eén nieuw

Ruime belangstelling voor de geslaagde vergadering van de Antwerpse afdeling.

bestuurslid had zich aangemeld. Geen onbekende in de pluimveesector, namelijk Raf Mattheussen. Hij moest het stellen met een welkom en even poseren voor de aanwezigen in de zaal.

Imago sector

Na het overlopen van de kommer en kwel van vorig jaar, richtte de voorzitter zich naar de toekomst en focuste op het toenemende belang van het imago van de sector. Ondanks dat vlees nog als gewoontevoeding, voedzaam en lekker ervaren wordt, heeft het eerder een negatief imago wat betreft gezondheid, klimaat en milieu, prijs en dierenleed. Dit maakt dat 38% van de consumenten in een enquête aangeven

van minder vlees te eten en 28% overweegt om dit te doen. Voor kip blijkt dit al bij al nog mee te vallen. Voor gezondheid scoren we goed (in tegenstelling tot rood vlees), er is minder emotionele waarde met het dier, kip wordt niet altijd als vlees aanzien en ook staat het minder centraal in de berichtgeving van de media.

Welzijn belangrijker bij aankoop vlees

Bij de aankoop van vlees geven consumenten aan van toenemend belang te hechten aan dierenwelzijn. In 2016 gaven 50% dit aan terwijl in 2017 dit gestegen was tot 61%. Hier scoren we duidelijk slechter dan de rundvee- en varkenssector aldus Geert. "Zowel wat de controle van het productieproces betreft als het respect voor het dier, voor beide wordt de pluimveesector als slechter aanzien dan de twee andere sectoren".

"De consument nog meer betrekken en informeren wat en hoe we het doen om duurzaam, welzijnsvriendelijk en veilig voedsel te produceren, dit is een taak voor ieder van ons. Dit om het imago van onze sector te verbeteren". Hiermee besloot de voorzitter zijn inleiding om vervolgens de uitgenodigde spreker, Peter van Horne, in te leiden.

De wintertransfers in het Antwerps bestuur: Raf in en Kris uit.

Dankjewel, sponsors!

De legsector doorgelicht

Tijdens de statutaire vergadering van de Antwerpse afdeling gaf Peter van Horne een zeer interessante en uitgebreide presentatie in verband met de toekomst van de pluimveesector. Peter van Horne is verbonden aan de Wageningen Universiteit en een gerenommeerd pluimvee econoom. Hij voert ook onderzoek uit voor Ministeries in NL, de EU in Brussel, EP en talrijke internationale organisaties zoals AVEC, EUWEP, IEC. Maar ook bedrijven, banken, sector,..... doen of deden beroep op zijn expertise. In een eerste gedeelte vatten we de presentatie m.b.t. de legsector samen.

Ontwikkeling internationale productie

De wereldwijde eiproduktie stijgt jaarlijks met zo'n 3 à 4% of is de laatste 20 jaar met 75% gestegen. China is de grootste producent met een toename van liefst 107% tussen 1995 en 2014, gevolgd door de EU met een veel beperktere toename (+5%), de USA (+28%), India (+58%) en Japan waar de productie eerder afgenomen is (-2%). Niet verwonderlijk, omwille van de bevolkingsaan-groei, dat het aandeel Azië sterk groeide (van 50,5 naar 58,6%) terwijl dit van Europa afnam (23,4 naar 15,7%).

De internationale handel in eieren en ei producten is beperkt en **slechts 3% van de totale productie wordt internatio-**

naal verhandeld. Consumptie eieren en vloeibare ei producten zijn wegens hun beperkte houdbaarheid vooral voor de lokale markt en enkel voor gedroogde ei producten, mede door hun lage transportkosten, is de internationale handel belangrijker.

De EU import door derde landen

Samen zijn Oekraïne, de VS en Argentinië goed voor 70-75% van de totale EU import. India was tot voor 2015 eveneens een belangrijke importeur maar door de hoge voerprijzen is hun export sterk teruggelopen. Zeer opvallend is de sterke importstijging vanuit Oekraïne vanaf 2015 die zeker vorig jaar piekte en daarmee het belangrijkste importland was.

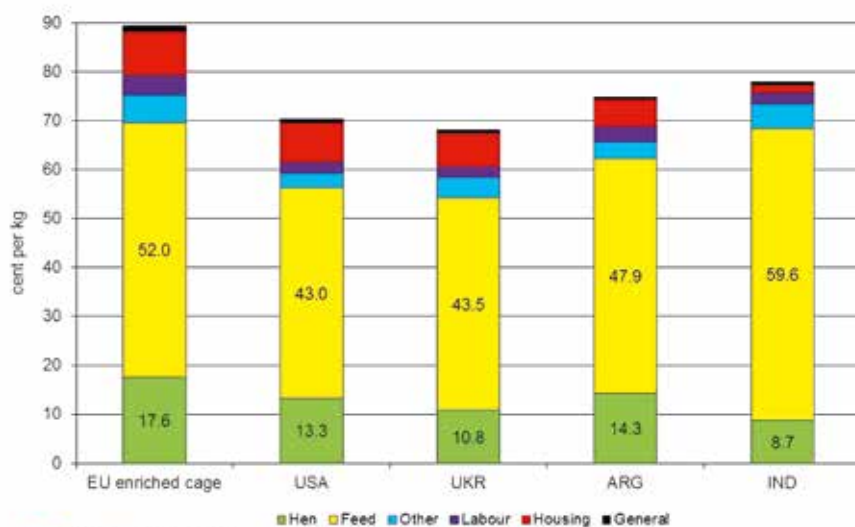
De kostprijs van zowel eieren (Fig. 1) of eipoeder is omwille van diverse redenen (milieu, voedsel-veiligheid, welzijn en houderijsysteem) in de EU veel hoger dan in de VS (-21%) en Oekraïne (-24%). Slechts in de EU (en dan nog beperkt

Peter van Horne (WUR, Nederland) is 'de' erkende pluimvee econoom in de EU.

tot Noord Europa, NL en D) zijn niet kooisystemen gangbaar (gemiddeld 47% in 2017) maar in de rest van de wereld beperkt tot enkele percenten of nog allemaal op klassieke kooien (India, Turkije, Mexico, Iran). Omwille hiervan is

Fig. 1 : Kostprijs schaal eieren in EU VERRIJKTE KOOI en KOOI in enkele niet EU landen (Eurocent/kg schaal ei) in 2015

USA - 21% and UKR -24%

de invoerheffing opgelegd door de EU niet alleen noodzakelijk maar ook te verantwoorden voor een 'Fair Trade' want een 'Free Trade' is niet mogelijk onder die verschillende productieomstandigheden, aldus Peter van Horne. Alleen al het aandeel van de extra **EU-wetgeving** heeft een **verhogend effect** op de kostprijs **van 16%**!

Situatie in Oekraïne

Peter van Horne had het (on)geluk, deel uit te kunnen maken van een delegatie die vrij recent een aantal Oekraïense legkippenmastodonten kon bezoeken. Drie grote integraties springen er uit met Avangard & Agrosoyuz (10,4 miljoen hennen), Ovostar Union (6,6 miljoen) en Interzaporozhye (3,5 miljoen) als grootste. Deze bedrijven (die 2/3 van het totale legkippenbestand uitmaken) zijn verticaal geïntegreerd met akkerbouw als veevoederproductie (zowel graan, soja als zonnebloemzaad). Deze bedrijven hebben productiesites op meerdere locaties en regio's van het land. De belangrijke regio is in de buurt van Kiev, Khmelnytsky en Kherson. De afstand van Kiev naar Warschau is beperkt tot 800 km en maakt het logistiek mogelijk om zonder grote kosten naar Polen te exporteren.

Fig.2 : Impressies van een legbedrijf in Oekraïne

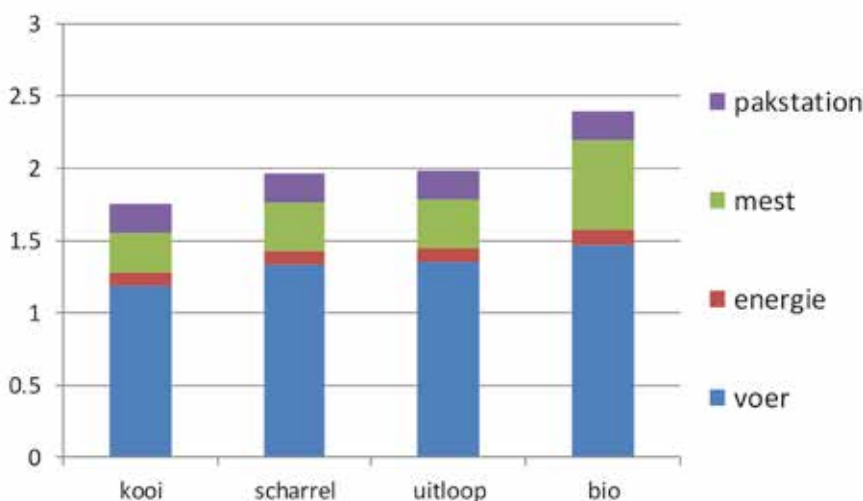

Afhankelijk van de site en van de afzetmarkt zijn de huisvestingssystemen, die Peter van Horne te zien kreeg, vrij verschillend. De afgebeelde slide hierbij heeft een indruk (Fig. 2)

“De ‘explosie’ van de import vanuit Oekraïne, buiten de toegekende EU quota, is mogelijk ‘via achterpoortjes’ zoals de

GATT regeling (slechts 50% heffing) of ‘veredeling’ van ei producten. Maar zelfs met volle heffing is het voor Oekraïne nog lucratief om naar de EU te exporteren, vertrouwde Peter van Horne de zaal toe. “Al de voedergrondstoffen worden in de omgeving verbouwd, de lonen zijn er laag, de investeringen werden met steun van de Europese investeringsbank doorgevoerd en van wetgeving is nauwelijks sprake”. Kortom, **van een gelijk speelveld is geen sprake**. “Het is boksen met één arm tegen een grote en sterke tegenstander”, of het beeld waarmee de spreker deze toestand vergeleek.

Fig. 3: CO2 voetafdruk leghennen (CO2-eq per kg eieren)

Source: ABN-Amro, Blonk 2011

En binnen de EU

De houderijsystemen focussen bijna uitsluitend op dierenwelzijn (teveel volgens Peter van Horne). “Nochtans zijn milieu (‘global warming’) en kostprijs minstens even belangrijk”. De CO₂ afdruk van legkippen is sterk gerelateerd aan het houderijsysteem (zie fig.3). “Maar ofwel verzetten we ons tegen de trend naar steeds hogere welzijnseisen ofwel volgen we de ‘Amsterdammers’ en doen we mee aan het ‘vermenselijken’ zoals Kipster” aldus Peter van Horne.

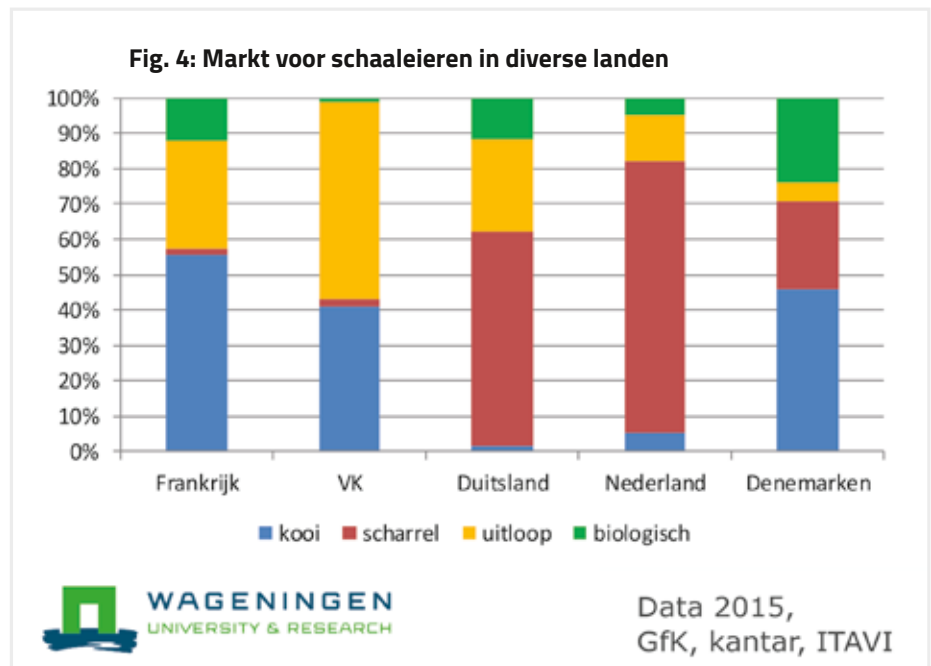
Internationale legkippensector

In Nederland is er duidelijk de trend, ingegeven door de retail, om geen 'gewone' scharreleieren meer aan te bieden maar minimum 'Eén ster beter leven' of vrij uitloop veelal 'Twee sterren Beter Leven'. Bio neemt toe en is vooral in Denemarken en in mindere mate Duitsland sterk vertegenwoordigd (zie fig. 4).

Besluiten

De vraag naar eieren neemt wereldwijd verder toe. De consumentenprijs is hoog in vergelijking met de producentenprijs. Opmerkelijk is ook de lage prijselasticiteit van eieren, wat wil zeggen dat consumenten (en industrie) eieren blijven kopen en dit nauwelijks afneemt bij hogere prijzen.

De focus bij de productie van eieren ligt bijna uitsluitend op het houderijsysteem en nauwelijks op milieu. De CO₂ voetafdruk wordt nochtans door circa 70%

bepaald door het voederconsumptie. Dat efficiënte systemen verdrongen worden door minder efficiënte (dierenwelzijn) betreunde de uitgenodigde spreker.

Think ahead with poultry people

Vencomatic Group is een wereldwijde leverancier van innovatieve en duurzame huisvesting- en eiverzamelsystemen voor de pluimvee sector. Met onze vele jaren ervaring zijn wij een expert op dit gebied en een betrouwbare partner voor u. Vencomatic Group bundelt de kracht van drie sterke merken in de pluimvee sector:

- Vencomatic – Huisvestingssystemen
- Agro Supply – Klimaat oplossingen
- Prinzen – Eiverzameling

Voor meer informatie www.vencomaticgroup.com

Vencotec
Schakel tussen dier en techniek

Meerheide 48-50
5521 DZ Eersel - Nederland
www.vencotec.nl

Mattijs Michils
M: 0032 (0) 498 97 08 63
m.michils@vencotec.nl

Vencomatic Group
Agro Supply – Prinzen – Vencomatic

Proefbedrijf Pluimveehouderij te Geel niet langer geleid door Johan Zoons

Sedert 1 februari is Johan Zoons niet meer actief als inhoudelijk manager op het Proefbedrijf Pluimveehouderij van de provincie Antwerpen, dit werd in een persbericht medegedeeld door het verantwoordelijke Departementshoofd Maarten Puls.

Johan zal zijn expertise in de toekomst op een andere manier aanwenden voor de sector. Vanaf 1 februari neemt hij de functie van adviseur intensieve veeteelt op binnen de provinciale Dienst Landbouw- en Plattelandsbeleid. In deze functie heeft hij de opdracht het provinciale beleid rond intensieve veeteelt te ontwikkelen, te verbeteren en te coördineren. Dit beleid zal zich focussen op de ruimtelijke, maatschappelijke en landschappelijke integratie van de intensieve veeteelt in onze provincie.

Wij danken Johan voor zijn jarenlange inspanningen voor het Proefbedrijf Pluimveehouderij en bij uitbreiding de sector en wensen hem heel veel succes met zijn nieuwe uitdaging.

Tot nader order zal Maarten Puls, departementshoofd Economie, Streekbeleid en Europa van het provinciebestuur en in die hoedanigheid lid en secretaris van het dagelijks bestuur (en raad van bestuur en algemene vergadering) van het Proefbedrijf Pluimveehouderij tijdelijk de rol van Johan opnemen in samenspraak met het gehele onderzoeksteam en met Sofie Cardinaels, operationeel manager van het Proefbedrijf Pluimveehouderij.

De procedure voor de benoeming van een nieuwe inhoudelijk manager op het PP wordt in maart opgestart. Vanaf 8 tot 31 maart kunnen kandidaturen ingediend worden (LM).

Complete inrichting voor uw pluimveestal

PVS Electromatic – Lichtervelde
Frederik Roelens -0474 05 75 11
frederik@pvs-pvs.com

PVS Oost – Dessel
Joost de Haas – 0493 10 03 53
joost@pvs-pvs.com

PVS Tivertec – Watervliet
Thomas Verstrynghe – 0473 75 01 89
thomas@pvs-pvs.com
Vincent Verstrynghe – 0473 87 74 32
vincent@pvs-pvs.com

SKOV
www.skov.com

P.V.S.
PLUIMVEE VARKENS SERVICE
www.pvs-pvs.com

Omdat klimaat belangrijk is!

Greenpeace wil terug naar bedrijfsgroottes van 30 jaar geleden

Persbericht Landsbond

Begin februari werd de studie m.b.t. diverse scenario's voor de ontwikkeling van de veeteelt, in België en met horizon 2050, aan de pers voorgesteld. Deze studie werd aangevraagd en betaald door Greenpeace, en genoot ruime weerklank. Zo werd ze besproken in de Kamercommissie Landbouw. Op basis van dit rapport verspreide Greenpeace een nota betreffende "De toekomst van de veeteelt in de veehouderij". Zowel de studie als de standpunten van Greenpeace noopte ons om te reageren via een persbericht. Hieronder een iets uitgebreidere versie.

Surrealistische polarisatie Greenpeace nefast voor duurzaamheid

In een recente studie van Greenpeace, uitgevoerd door de Universiteit van Louvain-La-Neuve, werd de landbouwsector hevig onder vuur genomen met surrealistische doelstellingen die alles behalve proportioneel waren, cfr. een reductie van de veestapel met 83 %. Greenpeace liet dan ook zijn ongenoegen blijken omtrent de opmars van **megastallen** in België, dit zijn volgens hen veeteeltbedrijven met een omzet van meer dan 500.000 euro per jaar en waarbij ze eveneens de schaalvergroting van de pluimveesector viseren.

Daarenboven roept Greenpeace op tot een drastische hervorming van het Europees landbouwbeleid waarbij de Europese subsidies hoofdzakelijk kleinere landbouwers moeten ondersteunen die de natuur actief herstellen en beschermen. Als producentenorganisatie van de pluimveesector betreuren wij echter deze eenzijdige surrealistische en contradictorische uitspraken.

Omschrijving megastal

Wij kunnen ons niet van de indruk ontdoen dat het woord 'megastallen' toch enige negatieve impressie met zich meebrengt. Vooraleer er hier verder wordt op ingegaan, is het toch belangrijk eens voor ogen te houden waar Greenpeace nu concreet over spreekt.

Uitgaande van een omzet van 500.000 euro per jaar in de braadsector en een gemiddelde opbrengst van 0,88 EUR/kg (cfr. Deinze 2018) komt dit overeen met het houden van slechts een **31.500 vleeskippen** per bedrijf. Worden de afschrijvingen en de kosten ($\pm$ 0,82 EUR), alsook de belastingen ($\pm$ 40 %) hierbij in rekening gebracht, dan houdt de braadkippenhouder nog 20.000 euro over op jaarbasis. Uitgaande dat er geen lening meer moet afbetaald worden voor de grond, dan is het jaarinkomen van de pluimveehouder na het betalen van de verzekeringen, de leningen van essentieel bedrijfsmateriaal, de bedrijfszetel en de kosten die onlosmakend verbonden zijn aan de productie **ver onder het vooropgestelde minimum gezinsinkomen van 20.000 euro op jaarbasis**. Passen we dezelfde berekening toe voor de legsector dan zouden er

maar zo'n **23.500 leghennen** per bedrijf gehouden mogen worden.

Wat met duurzaamheid?

Met een dergelijk inkomen zou er geen ruimte zijn voor de pluimveehouder om, zoals de sector ondertussen al ettelijke jaren doet, volop te investeren in milieuvriendelijke technieken zoals ammoniak emissie arme stalsystemen, alternatieve energie,... In termen van duurzaamheid zouden megastallen, rekening houdende met een stijgende bevolkingsgroei, net als oplossing moeten aanzien worden, eveneens op vlak van dierenwelzijn. **Schaalvergroting werkt duurzaamheid, die berust op de drie pijlers: economie, samenleving en milieu, net in de hand.**

Duurzaamheid houdt eveneens in dat het moet blijven duren **en ondanks dat kleinschalige projecten zeker moeten toegejuicht worden, is en blijft dit een nichemarkt**. Door de sterke concurrentie tussen grootwarenhuizen worden landbouwers op de knieën gedwongen en is schaalvergroting de enige optie om een leefbaar inkomen te genereren en alsook dezelfde positieve inspanningen te kunnen leveren voor klimaat, milieu en biodiversiteit. In dit hele gebeuren is het duidelijk dat Greenpeace in deze zijn peilen op de verkeerde richt, hierbij reiken wij dan ook de hand uit naar Greenpeace om samen naar de essentie van het probleem te gaan. Want om het met de woorden van de nieuwe Minister van Landbouw en Natuur te zeggen: "Er is geen landbouwer die niet begaan is met de natuur en geen natuurliefhebber die niet begaan is met het inkomen van de landbouwer."

Voor
Greenpeace is
een stal met 30.000
braadkippen of 20.000
legkippen reeds een
megastal

Door samen te werken... Staan we sterker

- Onze waarden vormen de basis voor alles wat we doen
- We combineren innovatie met vooruitstrevend denken
- Wereldwijde specialisten werken samen van broederij tot slachterij
- Beste locale ondersteuning en advies

COBB-VANTRESS.COM

ONE FAMILY.
ONE PURPOSE.

Welke techniek zorgt voor een fijnstofreductie van 100% in de pluimveestal?

tekst: Karolien Langendries
(Pluimveeloket) – Hilko Ellen (WUR)

Halfweg februari werd in het Nederlandse Barneveld het fijnstof-event georganiseerd door het Praktijkcentrum Emissiereductie Veehouderij (PEV), Agrivaknet en Agrio. Met 500 deelnemers was dit een absoluut succes te noemen. Fijnstof, of eerder de reductie ervan, is dan ook een zeer actueel en hot topic; ook in de pluimveehouderij. Hilko Ellen (WUR) presenteerde er de eerste, voorlopige resultaten van een grootschalige fijnstofstudie aan het PEV.

Fijnstofstudie PEV

Het PEV werd in 2017 opgericht als onderdeel van het Poultry Expertise Centre in Barneveld (NL). Momenteel loopt er een project waarbij 10 nieuwe, innovatieve en veelbelovende technieken ter reductie van fijnstof worden getest in pluimveestallen (tabel 1). De technieken werden geselecteerd op basis van haalbaarheid, betaalbaarheid, toepasbaarheid in nieuwe én bestaande stallen, en een mogelijke verbetering van het binnenklimaat.

Voorlopige resultaten!

Uiteindelijk werd beslist om de eerste 2 technieken (Animal Live Plus Poultry en Aquamar) niet verder op te nemen in de studie. Er waren nog een aantal onbeantwoorde vragen, o.a. omwille van de veiligheid (gebruik micro-organismen

Tabel 1: 10 fijnstoftechnieken die onderzocht worden in de fijnstofstudie van PEV
(Bron: Jan Workamp (PEV))

Overzicht van geselecteerde bedrijven/innovaties voor deelname aan pilots vanuit PEV, startend vanaf september 2017. Bedrijfsnamen op alfabetische volgorde. Start pilots is afhankelijk van resultaten lopende besprekingen over cofinanciering met diverse partijen.	
1. Animal Live Plus Poultry ¹⁾	Sproeien van micro-organismen
2. Aquamar ¹⁾	UV-ionisatie techniek
3. FreshlightAgri	Negatieve ionisatie, evt. in combinatie met verlichting
4. Granovi	Warmtewisselaar met fijnstoffilter, in combinatie met recirculatie
5. Inno* / Big Dutchman	Droge stoffiltering, combinatie met recirculatie mogelijk
6. Jansen Poultry Equipment Scan-Air, Gasolec	Negatieve ionisatie
7. Optiklep / Serutech	Negatieve ionisatie (generator/prikkeldraad)
8. Smits Agro / VFA	Elektrostatistische precipitatie, zelfreinigend, met interne recirculatie
9. Statiq Air	Positieve ionisatie
10. Veko ventilatie	Aangepaste droogfiltering, met interne recirculatie

¹⁾ voor deze twee technieken wordt een vooronderzoek uitgevoerd, om meer kennis op te doen over het werkingsprincipe.

in de stal). Hilko Ellen (Wageningen Universiteit) presenteerde de (voorlopige) resultaten en voor- en nadelen die werden opgesomd van de overige technieken. Hij benadrukte enkele keren dat het gaat om voorlopige resultaten. Het effect van sommige technieken werd

soms nog maar 2x gemeten, terwijl er minstens 6 metingen nodig zijn om wetenschappelijk correcte conclusies te kunnen trekken.

De voorlopige reducties die bekomen werden, worden weergegeven in klas-

Tabel 2: Voorlopige resultaten fijnstofreductie (%) fijnstofstudie PEV (Hilko Ellen (WUR))

Techniek	Sector	Svz	<20	20-30	30-40	>40
Aquamar 	vleeskuikens	2x gemeten		X		
FLA 	leghennen	3x gemeten	X			
FLA 	leghennen	2x gemeten			X	
Granovi 	vleeskuikens	2x gemeten		X		X*
Inno+ 	leghennen (Kipster)	2x gemeten				X*
JPE/Boon/Gasolec 	leghennen	5x gemeten	X			
Serutech-Agri/Optiklep 	vleeskuikens	4x gemeten				X
SmitsAgro 	leghennen (Kipster)	2x gemeten			X	
StaticAir 	vleeskuikens	3x gemeten		X		
VEKO 	leghennen	2x gemeten		(X)		X*

sen (<20% reductie, 20-30%, 30-40% en meer dan 40%) omdat er nog geen exacte reductiepercentages kunnen worden weergegeven door het beperkte aantal metingen (tabel 2). Door ze in te delen in klassen, kan wel een idee gegeven worden van hun mogelijke potentieel.

4 technieken met > 40% reductie

Momenteel lijken 4 technieken te zorgen voor een reductie van meer dan 40% (tabel 2) nl. Serutech-Agri/Optiklep (ionisatie met prikkeldraad) en de filtertechnieken van Granovi, Inno+, en VEKO. Granovi en VEKO zorgen via recirculatie van de lucht na filtering ook voor een verlaging van de stofconcentratie in de stal. Deze verlaging is weergegeven met de groene kruisjes in tabel 2. Inno+ kan dan weer reductiepercentages voorleggen van meer dan 90%, maar heeft momenteel nog een groot nadeel met het reinigen van de filters (zeer moeilijk). Verschillende andere technieken zijn volgens Hilko Ellen perspectiefvol, maar moeten nog verder worden getest. Pas in de zomer van 2019 worden de eerste rapporten verwacht met definitieve reductiepercentages.

Kostprijs?

Uiteraard is niet alleen de efficiëntie van een bepaalde reductietechniek belangrijk voor de pluimveehouder, maar ook de kostprijs. Ook daar gaf Hilko Ellen een antwoord op. "De kostprijs kan opgedeeld worden in investeringskosten en jaarlijkse kosten. De investeringskosten variëren van €0,10 tot €3,5 per dierplaats (figuur 1). De hoogste investeringskost is voor de filtertechniek van Inno+, maar deze zorgt ook voor een zeer hoge reductie van meer dan 90%.

De jaarlijkse kosten variëren dan weer van een paar eurocent tot € 0,50 per dierplaats (fig. 2). Naast de absolute jaarlijkse kosten worden deze in fig.2 ook weergegeven per 10% reductie. Op die manier zijn de jaarlijkse kosten wat makkelijker te vergelijken met elkaar".

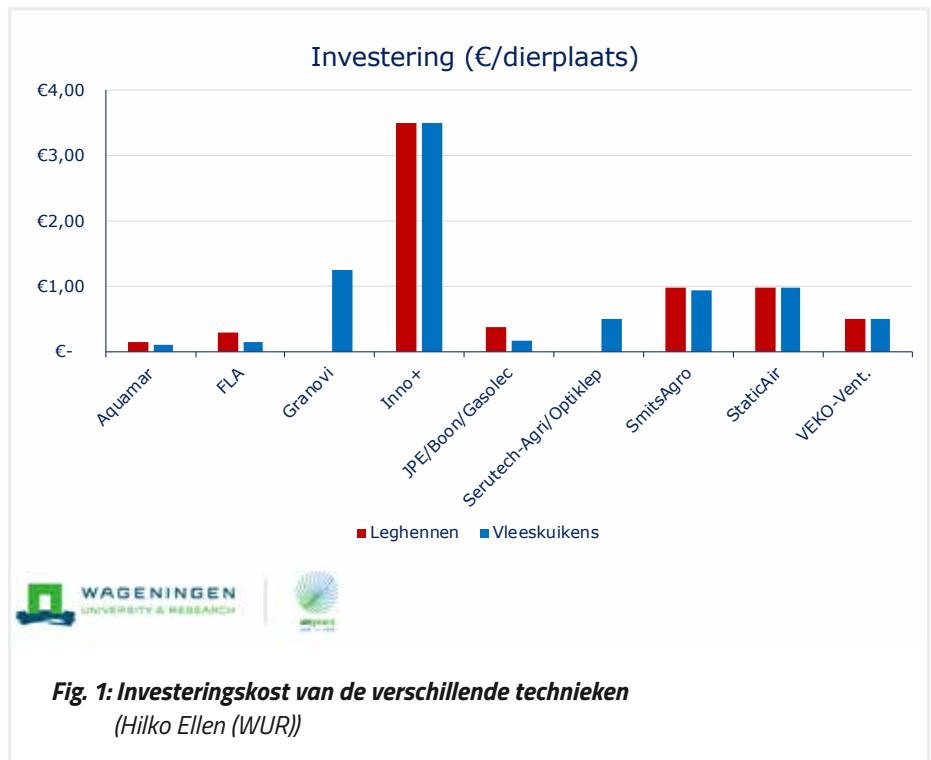

Fig. 1: Investeringskost van de verschillende technieken (Hilko Ellen (WUR))

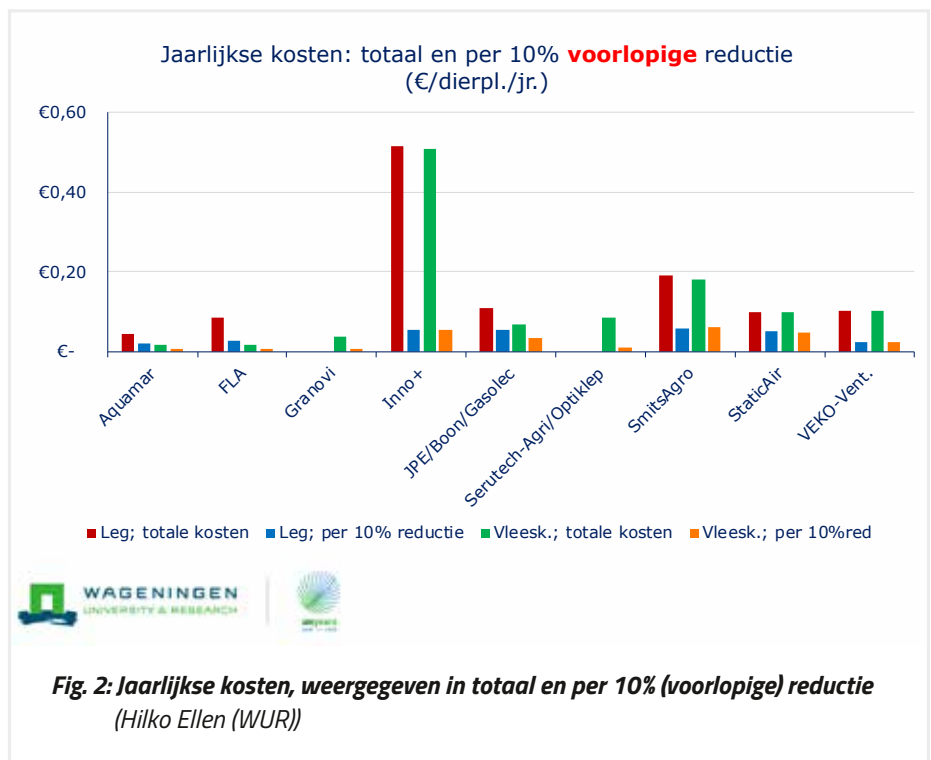

Fig. 2: Jaarlijkse kosten, weergegeven in totaal en per 10% (voorlopige) reductie (Hilko Ellen (WUR))

Besluit

De resultaten die worden weergegeven in dit artikel zijn voorlopig en nog niet wetenschappelijk bewezen. Deze dienen dus met enige voorzichtigheid te worden gebruikt. Ook gaat het om een Nederlands onderzoek. Stel dat een

bepaalde techniek in Nederland wordt toegelaten, heeft die daarom nog niet onmiddellijk groen licht in België. Meer informatie rond de studie van PEV via www.praktijkcentrumemissiereductie.nl.

Brexit en de pluimveesector

tekst en beeld: L. Maertens op basis info van 'Flanders investment and trade'

Op 29 maart 2019 stapte het VK uit de EU. Of er uiteindelijk uitstel, toch nog één of ander akkoord uit de bus komt of het een no deal scheiding wordt, op het ogenblik van dit schrijven is dit nog volledig onduidelijk. Tenzij de Britse regering haar standpunt alsnog zou wijzigen, wordt België een buitengrens van het VK en komen er douaneformaliteiten om rekening mee te houden. Dat vormt een grote uitdaging voor Vlaamse spelers die goederen uitvoeren naar het VK. En al zeker voor de vele bedrijven die tot nu toe alleen binnen de EU exporteerden.

Het VK is de 3de economie van de EU

Het Verenigd Koninkrijk (VK) dat bestaat uit Engeland, Schotland, Wales en Noord-Ierland is zo'n 8x groter dan België en telt 64,1 miljoen inwoners. Binnen de EU is het VK de 3de grootste economie. Duitsland heeft in bruto nationaal product de grootste economie binnen de eurozone gevolgd door Frankrijk en het VK.

Het belang van handel van het VK met de EU is duidelijk uit de importgegevens van het VK: liefst 51% van de VK invoer komt uit EU landen. Koplopers die goederen naar het VK exporteren zijn Duitsland 14%, Nederland 7% en Frankrijk en België met elk zo'n 5%. Buiten de EU is 9% van de VK import afkomstig uit de Verenigde Staten en eveneens 9% uit China.

Het VK is de 4de handelspartner van Vlaanderen

Vlaamse bedrijven exporteerden in 2017 samen voor € 317 miljard aan goederen. Van deze totale export van goederen vanuit Vlaanderen gaat zo'n 9% naar het VK. Dit vertegenwoordigde een waarde van 28 miljard euro wat het belang voor onze economie onderstreept en een uitdaging is met de komende brexit. Het VK was hiermede onze 4de belangrijkste handelspartner in 2017 na Duitsland (17,7%), Nederland (12,6%) en Frankrijk (12,4%).

In Belgisch perspectief valt vooral het belang van de Vlaamse export naar het VK op: 83% komt namelijk van Vlaamse bedrijven, 14% van Waalse en 3% van Brusselse. Dat Vlaanderen (en België) een exportland is blijkt ook uit de cijfers: tegenover € 317 miljard export in 2017 staat € 299 miljard import.

Export van pluimveeproducten naar het VK

De Belgische uitvoer van vers en bevroren kippenvlees naar het VK bedroeg 53.130 ton in 2017. Dat dit een zeer belangrijke hoeveelheid betreft, wordt geïllustreerd door het feit dat de export van varkensvlees naar het VK slechts de helft bedroeg en van rundsvlees nauwelijks 5%. Verder is het opmerkelijk dat pluimveevlees veruit de belangrijkste vleessoort is in het VK met een hoofdelijk verbruik van 28,5 kg tegenover 22,8 kg varkensvlees en 18,1 kg rundsvlees.

Ook wat pluimveevlees en eieren betreft, is Vlaanderen veel belangrijker dan Wallonië. In 2017 was zowat 95% van alle uitgevoerde eieren en ei-producten afkomstig van Vlaanderen. Voor pluimveevlees was dit zo'n 85%. Omwille hiervan focussen we ons verder op de exportgegevens van Vlaanderen in 2017 naar het VK.

Eieren en eiprodukten

De export van **eieren** naar het VK **in de schaal is vrij beperkt** en bedroeg in 'fiproniljaar' 2017 nauwelijks 12,6 miljoen stuks. In de jaren voordien was dit twee tot driemaal hoger. Maar procentueel was de export beperkt tot nauwelijks 2-3% van de totale Vlaamse eierexport. Duitsland (41%), Nederland (39%), Luxemburg (4%) en Frankrijk (4%) waren in 2018 (gegevens tot en met oktober) belangrijker handelspartners.

Wat **eiprodukten** betreft is het VK veel **belangrijker**. In 2017 bedroeg de export naar het VK 21% van de totale Vlaamse export en was na de Franse markt de belangrijkste afzetmarkt voor eiprodukten. In waarde bedroeg de export van eieren in schaal en eiprodukten gezamenlijk zo'n 12 miljoen euro.

Broedeieren en 1-dagskuikens

Hier kunnen we kort zijn. De export van Vlaanderen is zeer beperkt naar het VK. Van broedeieren wordt in de statistieken zelfs geen melding gemaakt. Broedeieren werden in 2017 voornamelijk uitgevoerd naar Irak (36%), Nederland (25%), Libië (9%), Frankrijk (6%) en de Verenigde Emiraten en Saoedi-Arabië (elk 4%).

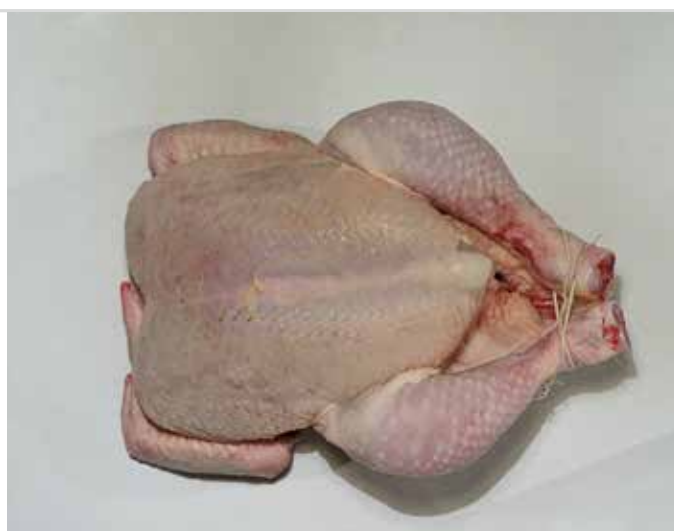
Omwille van o.a. logistieke beperkingen is ook de uitvoer van 1-dagskuikens van Vlaanderen naar het VK zeer beperkt en bedraagt minder dan 1% van de totale uitvoer.

Pluimveevlees

De totale Vlaamse uitvoer van pluimveevlees had een waarde van 713 miljoen euro in 2017. Hierin bedroeg het niet onbelangrijk aandeel van de export naar het VK zo'n 6% of 42 miljoen euro. Koploper van de Vlaamse export van pluimveevlees was Frankrijk (36%) gevolgd door Nederland (25%).

Opmerkelijk is dat de Belgische export van pluimveevlees naar het VK zowat het dubbele bedraagt van de Vlaamse met een waarde van 96 miljoen euro. Waalse of Brusselse bedrijven moeten bijgevolg vrij actief zijn in de export van pluimveevlees naar het VK toe. Voor ons land is het VK onze 3de belangrijkste exportmarkt voor pluimveevlees en neemt 11% van de totale export in.

Besluit

Voor de pluimveesector is vooral de export naar het VK van pluimveevlees, en in mindere mate van ei-producten een uitdaging. Het VK is voor beide producten zowat de 3-4de belangrijkste afzetmarkt voor Vlaanderen en vertegenwoordigt een globale waarde van bijna 60 miljoen euro. De export van eieren in de schaal, broedeieren en 1-dagskuikens is daarentegen vrij beperkt.

“Blauwe vleugeltjes-ziekte” bij vleeskuikens

tekst en beeld: Eva Pierré,
Dierengezondheidszorg Vlaanderen

Vorig jaar kreeg DGZ 16-dagen oude kuikens aangeboden voor autopsie. De voornaamste klacht was verhoogde sterfte die sinds enkele dagen sterk toenam. Uitgebreid onderzoek toonde “blauwe vleugeltjes ziekte” aan.

Oorzaak

De ziekte wordt veroorzaakt door het ‘chicken anaemia virus’ en hierdoor afgekort CAV genoemd. Zoals de naam doet vermoeden, is anemie of bloedarmoede één van de symptomen die CAV veroorzaakt.

Vrijwel alle kuikens die op autopsie onderzocht werden, hadden onderhuidse bloedingen. Bij enkele viel ook de gele kleur van het beenmerg op, wat wijst op bloedarmoede

Bloedingen bij kuikens van twee weken oud kunnen wijzen op “blauwe vleugeltjes ziekte” of CAV. Autopsie geeft uitsluitsel.

De gele kleur van het beenmerg wijst op bloedarmoede.

Bloedingen aan de overgang van de klier-spiermaag.

(foto 1). Elk kuiken had een verkleinde thymus (zwezerik). Eén kuiken had bloedingen aan de overgang klier-spiermaag (foto 2). Microscopisch onderzoek van de thymus versterkte het vermoeden van CAV. De diagnose werd bevestigd met een PCR-test.

Wat zijn de symptomen van CAV?

CAV tast de bloedvormende organen aan. De kuikens krijgen bloedarmoede (tekort aan rode bloedcellen) en verzwakken. Door het tekort aan witte bloedcellen hebben de kuikens een verminderde afweer. Ze worden sneller ziek en vaccinaties slaan niet altijd aan. Het tekort aan bloedplaatjes veroorzaakt stollingsstoornissen en bloedingen. Typisch zijn de bloedingen ter hoogte van de vleugelpunten doordat de verzwakte kuikens tijdens het stappen hierop steunen. Onderhuids kunnen er puntbloedingen zijn.

Het virus veroorzaakt symptomen bij kuikens van ongeveer twee weken oud. De symptomen zijn vooral duidelijk bij kuikens die kort na de geboorte of zelfs voor de geboorte via het ei besmet worden. Dit gebeurt wanneer de kuikens onvoldoende antistoffen hebben meegekregen van de moederdieren of als de moederdieren zelf besmet waren met CAV. Naarmate de kuikens op een latere leeftijd besmet worden vanuit de omgeving zijn de klinische symptomen minder duidelijk.

ensoltec

Wij helpen ondernemingen om winst te halen uit hernieuwbare energie projecten.

Bezoek de vernieuwde website

Benieuwd wat we voor u kunnen doen?

www.ensoltec.be
AALTER-09 227 39 22

ZONNE-ENERGIE

THUISBATTERIJ

LAADOPLOSSINGEN

De zuiverste energie... maakt u zelf!

Lavetan^{ll}

**Uw LABO VOOR
SNELLE EN ZORGELOZE
analyses!**

www.lavetan.be

Veedijk 56 - 2300 Turnhout
info@lavetan.be

Hyvarki

Bedrijfshygiëne

- GSP erkend ontsmettingsbedrijf
- Vliegen-, bloedluis- en ongediertebestrijding
- Doseerapparaten, kuikenpapier en beschermingsmaskers
- Reeds meer dan 20 jaar ervaring

Rene Martens
Veldvoort 28, 2990 Wuustwezel
Tel. & Fax 03/669 84 31
hyvarki@skynet.be

**Nog geen lid van de Vlaamse
Bedrijfspluimvee- en
Konijnenhouders vzw
en wens je Pluimvee
te ontvangen?**

Schrijf je in via de website
www.pluimvee.be

of mail naar secretariaat@pluimvee.be

Lidgeld is **€100** (€115 voor buitenland)
te storten op: **BE71 7340 4655 6369**

Respons op vaccinatie optimaliseren via het voer, iets nieuws!

Nieuw onderzoek heeft uitgewezen dat de efficiëntie van vaccinatieprogramma's kan verhoogd worden door het gebruik van bepaalde supplementen via het voer, die de werking van het immuunsysteem bevorderen. Deze supplementen zijn specifieke suikerstructuren, beta-glucanen genaamd, die uit algen afkomstig zijn. Bepaalde algen, zoals *Euglena Gracilis*, kunnen deze beta-glucanen in grote hoeveelheden produceren en zijn dan ook gemakkelijk te gebruiken als voedersupplement.

Vaccinatie programma's, waarom?

Vaccinatie speelt een grote rol in preventie en controle van pluimveeziektes, zeker nu de druk op het gebruik van antibiotica alsmaar stijgt. De reden waarom men vaccineert is om lage productie en uitval door allerlei ziektekiemen te vermijden. Een vaccin voorkomt ziekte door het immuunsysteem van het dier te stimuleren zodat er antistoffen worden geproduceerd die de strijd aangaan met de ziektekiem, zodat het dier in de toekomst beschermd is tegen een invasie door deze specifieke indringer.

Sommige ziektes zijn veel voorkomend en moeilijk te controleren en vragen een uitgebreid vaccinatie programma. Desalniettemin is het toch een belangrijk onderdeel van preventieprogramma's,

tekst en beeld: Valentine Van Hamme, Kemina

Fig 1. Maak kennis met *Euglena gracilis*, een beta-glucaan producerende alg.

waarbij bioveiligheid, hygiëne, en voer ook een interessante rol spelen. Helaas biedt een vaccin nooit 100% bescherming tegen een ziekte. Er zijn veel factoren die een rol spelen bij het al dan niet slagen van de vaccinatie. Een inefficiënte vaccinatie wordt gedefinieerd als: "wanneer de dieren onvoldoende antistoffen produceren en/of vatbaar zijn voor een ziekte uitbraak na vaccinatie."

Beta-glucanen en vaccinatie: hoe?

Beta-glucanen zijn suikerstructuren die terug te vinden zijn in bacteriën, schimmels, planten, en algen (Fig. 1). Die suikers worden herkend door bepaalde immuuncellen die dan andere immuuncellen activeren en aantrekken. Als gevolg staat het afweersysteem klaar, enerzijds om een indringer te vernietigen of anderzijds, om te reageren op een vaccin.

Een vaccin voor pluimvee bestaat meestal uit een geïnactiveerde ziektekiem die via het drinkwater aan de dieren wordt gegeven. De vaccin kiem zal de dieren niet ziek maken, maar deze wordt wel door de afweercellen herkend en als gevolg zullen er antistoffen worden geproduceerd die het dier zullen beschermen bij een toekomstig contact met deze kiem. Het vaccinatieprincipe steunt dus

op een goed werkend afweersysteem (Fig. 2). Bijgevolg is het duidelijk dat alle strategieën die het immuunsysteem ondersteunen een positief effect hebben op de vaccinatie. Het toevoegen van bovenvermelde beta-glucanen uit algen aan het voer is er een van. Een aantal veld en universiteitsproeven werden uitgevoerd om dit effect te bewijzen.

vernietigen. Ongetwijfeld zal dit leiden tot een verzwakt immuunsysteem met gedaalde productie en zelfs uitval als gevolg. Vaccinatie is de belangrijkste preventiemaatregel. Elk middel dat de vaccinatie efficiëntie verbetert, is welkom, zoals het voer aanvullen met beta-glucaan.

Een wetenschappelijke proef werd opgezet om het effect van deze beta-glucanen uit algen op Gumboro vaccinatie te testen. Daarvoor werden 96 vleeskippen in 3 groepen verdeeld. Groep 1 kreeg geen beta-glucanen, maar ook geen vaccin. Groep 2 kreeg het vaccin (oraal) op 18 dagen leeftijd, maar geen beta-glucanen, en groep 3 kreeg het vaccin (oraal) op 18 dagen leeftijd, maar ook beta-glucanen vanaf opzet tot slacht (Aleta, 100g per ton voer).

De resultaten gaven mooie effecten weer: in de beta-glucaangroep hebben meer dieren goed op het vaccin gereageerd en deze dieren hebben ook een hogere antistofproductie als reactie op het vaccin vergeleken met dieren zonder beta-glucaan (Fig. 3). Dit maakt dat wanneer de kippen beta-glucanen kregen via het voer, er niet alleen meer dieren beschermd waren tegen de ziekte, maar ze waren ook beter beschermd (Fig. 4).

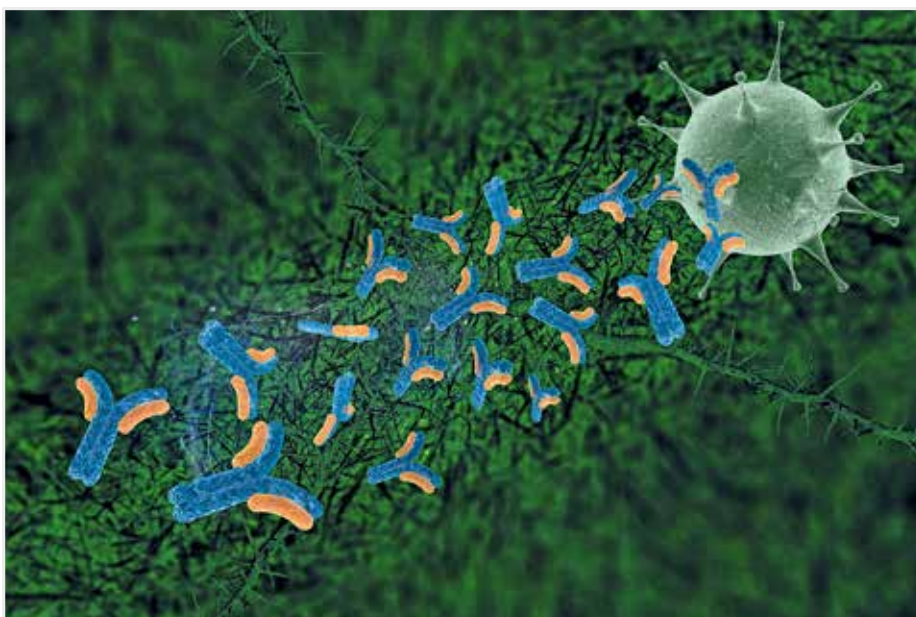

Fig. 2. Immuncel die beschermende antistoffen aanmaakt

Gumboro vaccinatie voor kippen

Een van de meest voorkomende virale ziektes in pluimvee is infectieuze bursitis

of de ziekte van Gumboro. Dit virus zal de afweercellen (b-lymfocyten) in een immuunorgaan (de Bursa van Fabricius)

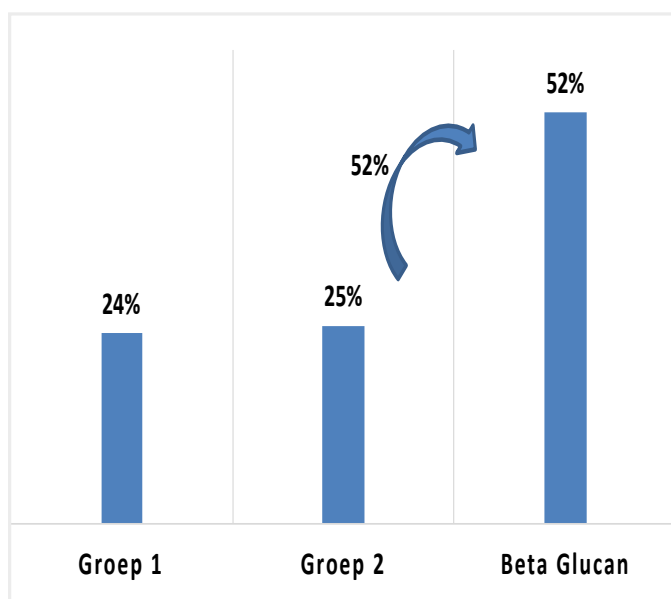

Fig. 3. Aantal dieren die beschermd zijn na vaccinatie

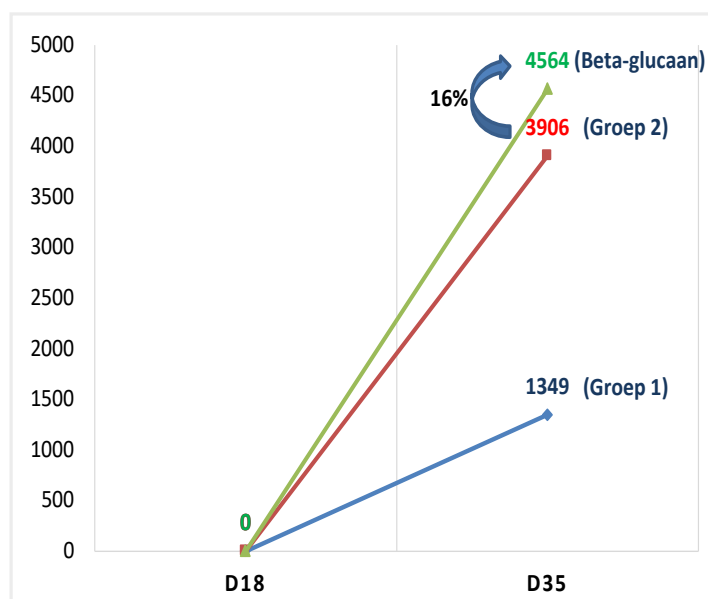

Fig. 4. Graad van bescherming na vaccinatie

Vaccinatie tegen HEV bij kalkoenen

Een belangrijke virale ziekte in kalkoenen is bloederige darmontsteking. Het wordt veroorzaakt door een adenovirus en komt vooral in jonge kalkoenen voor. Soms is er een acute bloederige diarree zichtbaar, maar vaak een, op het eerste zicht, onzichtbaar verschijnsel, namelijk een verzwakt immuunsysteem. Ook hier is de belangrijkste bestrijdingsmaatregel vaccinatie.

Op een kalkoenenbedrijf werd het effect van de beta-glucanen op het standaard vaccinatieprogramma nagekeken. Dit

bedrijf heeft namelijk 2 stallen, waarbij 1 stal gevoerd werd met het beta-glucaan supplement via een doseersysteem op de voederlijn (Aleta, 100g/ton voer). De andere (controle) stal kreeg het standaard voer zonder supplement. De kalkoenen werden op 28 dagen leeftijd gevaccineerd via het drinkwater, en de respons op het vaccin werd op 53 en 100 dagen leeftijd nagegaan. De dieren die het beta-glucaan supplement kregen vertoonden een veel hogere bescherming tegenover de ziekte, zowel op 53 als op 100 dagen leeftijd (Fig. 5). Door de betere werking van het immuunsysteem

en hogere bescherming tegen ziekte was de uitval 32% lager in de stal met de beta-glucanen (Fig. 6)

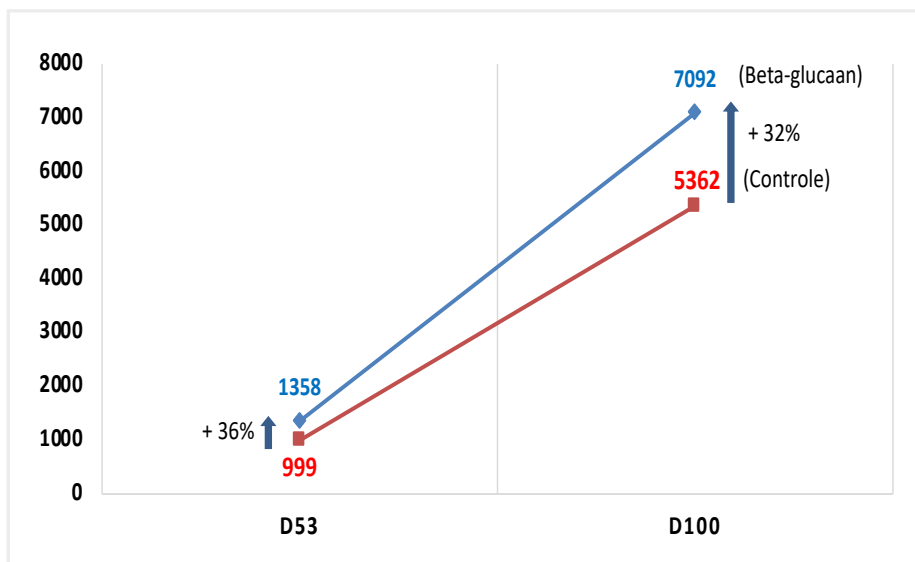

Fig. 5. Graad van bescherming na vaccinatie

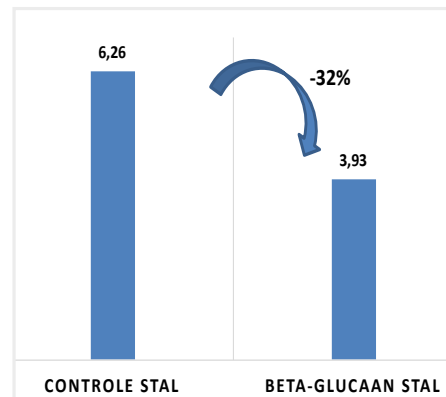

Fig.6. Opgetelde uitval (%) op slachtleeftijd

Besluit

Vaccinatie is zeer belangrijk in de bescherming en voorkoming van ziektes en om het antibioticagebruik op stalniveau te doen dalen. Een nieuwe strategie om vaccinatie te optimaliseren bestaat uit het toevoegen van beta-glucanen uit een nieuwe bron, de alg *Euglena Gracilis*. Dit ingrediënt zorgt voor meer en tevens beter beschermde dieren na vaccinatie, aangezien deze beta-glucaan het immuunsysteem activeert en klaarmaakt voor een antwoord op het vaccin.

Stalautomatisering pluimveebedrijven

VDL FlowSlider

Dit overflow-systeem stimuleert de kuikens en wekt de nieuwsgierigheid op om vers voedsel te zoeken. Het bespaart in arbeid en maakt kuikenpapier overbodig

Droeshaut NV
Hamonterweg 139
B – 3930 ACHEL
Tel: +32(0)11642892
www.droeshaut.be
info@droeshaut.be

Turfstrooisel als bodembedekking voor pluimvee

- Voor een beter stalcomfort, hygiëne en dierwelzijn
- Minder voetzoollaesies
- Uitermate veilig door een lage PH
- Biologische afbreekbaar
- Constante kwaliteit
- Scherpe prijs

Herringers/Hervado BVBA
Tel 03/667.49.40
GSM 0478/38.83.84
www.Herringers-BVBA.be

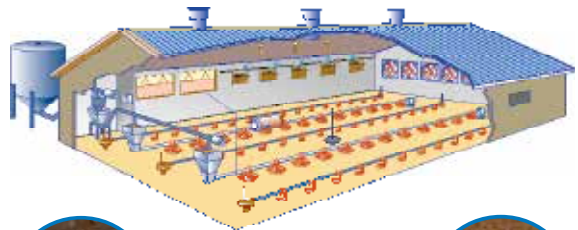

www.agromax.nl

Stalinrichting nodig:
bespaar geld, bestel
bij Agromax!

bestel onze
gratis catalogus

agro G3

agro M3

Nippeldrinksysteem, ventilatie, koeling,
ledverlichting en meer! Kijk op www.agromax.nl

AgroMax
poultry equipment

Wijchen, Nederland
Tel.: +31 (0)24 6487227
E-mail: info@agromax.nl

THORÉ

INSTALLATIES & CONSTRUCTIES
MIDDENSPIJNINGSCABINES

Verbruikt uw bedrijf meer dan 80.000 kWh elektriciteit per jaar?

Wanneer u een eigen cabine plaatst geniet u van lagere distributiekosten door de netbeheerder (tot 50% goedkoper). Dit voordeel zorgt dat u de cabine al in 5 jaar kan terugverdienen afhankelijk van uw jaarlijks verbruik.

Heeft u soms stroom tekort?

Met een eigen cabine is een veel groter aansluitvermogen mogelijk dan wanneer u laagspanningsklant bent. Dit zorgt voor een hogere bedrijfszekerheid op piekmomenten.

Vragen of interesse? Contacteer ons vrijblijvend!

Tel. 0476 992 792

www.ictshore.be

info@ictshore.be

den Ouden Oirschot
Pluimveeservicebedrijf

Meer dan 25 jaar
dienstverlenend in de
pluimveewereld

Vangen, laden en lossen van
kuijken, legkippen, moederdieren en kalkoenen

Nieuwedijk 26
5688 LK Oirschot

+31 (0)411 - 68 84 92
+31 (0)411 - 68 84 93

info@denoudenoirschot.nl
www.denoudenoirschot.nl

Borstspierafwijkingen: oorzaken en kunnen ze beperkt worden?

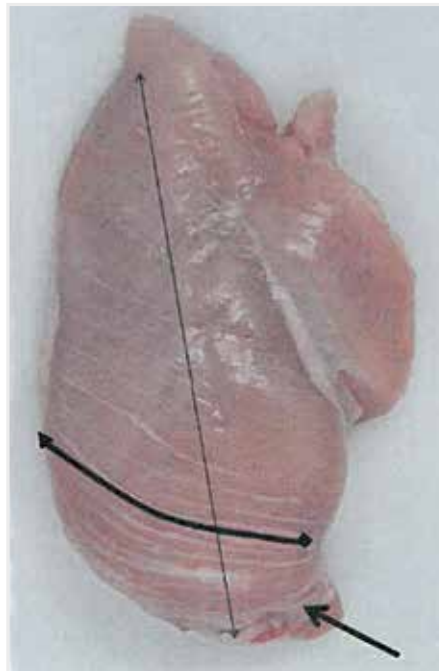
tekst en beeld: Luc Maertens

Sedert een 10tal jaar worden er bij snelgroeiende vleeskippen en kalkoenen regelmatig afwijkingen vastgesteld in de borstfilets. Men spreekt van 'White striping' als er duidelijk witte strepen in de rooskleurige borstspier te zien zijn. 'Wooden breast' of het harder aanvoelen en bleker gekleurd zijn van een gedeelte van de filet is een andere en vooral niet gewenste afwijking. Recent onderzoek heeft aangetoond dat beide (genetische) afwijkingen of spierdegeneraties sterk door een aantal managementfactoren beïnvloed worden. Onder andere de voeding speelt een grote rol.

Voorkomen

Beide ongewenste afwijkingen in de borstspier worden vooral bij zwaardere slachtgewichten vastgesteld. Omdat er grote verschillen zijn tussen tomen, studies en zelfs landen is er moeilijk een gemiddeld % van voorkomen op te geven. In ieder geval, 'white striping' wordt vrij frequent (0 – 30%) vastgesteld in tomen. Zolang de witte strepen niet zeer duidelijk zichtbaar zijn is het probleem beperkt. De samenstelling van de filet is dan nauwelijks gewijzigd (iets hoger vet%) en het uitzicht weinig gecompromitteerd.

Erger is het wanneer de witte strepen zeer duidelijk zichtbaar zijn op een groot gedeelte van de filet. Deze witte strepen zijn afzettingen van intramusculair vet en bindweefsel. Ze zorgen voor een minder

Witte strepen, voornamelijk van vetafzettingen, zorgen voor een verminderd aantrekkelijk uitzicht.

aantrekkelijk uitzicht en de filet verliest ook sneller vocht.

Bij 'wooden breast' hebben we te doen met een hardere, stijve en dikwijls afwijkende kleur van de borstspier. Op de levende kippen is deze afwijking reeds goed voelbaar. Na slachten zorgt deze ongewenste structuur voor grote problemen zowel als vers product maar eveneens om het alsnog te kunnen verwerken. Onderzoek heeft aangetoond dat door te weinig bloeddorstrooming in de spiercellen er spiervezels afsterven. De afvoer van afvalstoffen is onvoldoende waardoor opstapeling optreedt en er een vervanging van spiereiwit door collageen plaatsvindt die verantwoordelijk is voor de typische taaiheid.

Oorzaken

Vleeskippen en kalkoenen zijn kampioe-

Bij "wooden breast" is een gedeelte van de spiercellen vervangen door bindweefsel en dit zorgt voor een hardere, stijve en dikwijls afwijkende kleur van de borstspier.

nen wat betreft het efficiënt produceren van dierlijk eiwit. De voortdurende selectie naar snellere groei en beveleedheid heeft ervoor gezorgd dat in een periode van nauwelijks 25 jaar het gewicht op 40 dagen met 50% is toegenomen. Maar wat ook spectaculair toegenomen is, is het aandeel **borstspierweefsel**. In dezelfde periode is dit zowat verdubbeld! De door de consument sterk geëerde filets maken nu bijna 25% van de levende kip uit of **1/3 van het geslacht gewicht**.

Onderzoek heeft aangetoond dat erfelijkheid (genetisch) een belangrijke factor is van de genoemde borstspierafwijkingen. De afwijkingen komen zowel voor bij de Ross 308 als de Cobb 500, de twee gangbare reguliere kippenrassen. Maar minstens even belangrijk als het genetisch aspect blijkt het management te zijn. Dit verklaart waarom bij verschillende tomen, maar afkomstig van dezelfde

moederdieren, deze afwijkingen soms nauwelijks of niet voorkomen maar in andere loten sterk aanwezig zijn.

In ieder geval, een duidelijk verband is vastgesteld met een zeer snelle groei, een hoog slachtgewicht en ook komt het meer voor bij hanen dan bij hennen. Verder wordt in deze probleemloten eveneens het zogenoemde **'spaghetti meat'** fenomeen vastgesteld. Dit is het opvallend draderig worden van de borstspier. Veelal treedt dit op in associatie met 'wooden breast'.

Voeding

Recent onderzoek in de US heeft aangetoond dat door de **groei te sturen**, het % kippen met afwijkende filet sterk kan teruggedrongen worden. Zowel een kwantitatieve (hoeveelheid) voederbeperking als een kwalitatieve (laag energetisch voeder) werden onderzocht. Zo was het % braadkippen met "white striping" of "wooden breast" bijna gehalveerd wanneer ze slechts 90% van het voeder kregen van de controledieren die vrij het korrelvoeder mochten opnemen (zie tabel). Maar de keerzijde was wel dat het gewicht van de kippen op slachtleeftijd een 200 g lager was. Maar door de voederbeperking was de voederomzetting van de beperkte groepen wel duidelijk gunstiger en was er ook minder uitval. Bemerkt dat in deze Amerikaanse studie de kippen tot 50 dagen aangehouden werden.

Een correcte voederbeperking doorvoeren is met de huidige voederpannen zowat onmogelijk. Daarom onderzochten

Door de groei te sturen tijdens de 3de en 4de week kunnen de problemen met afwijkingen in de borstspier teruggedrongen worden.

dezelfde onderzoekers of men door een **verlaging van het lysinegehalte** niet hetzelfde effect kon bekomen. Lysine is het eerste limiterende aminozuur en bij een verlaagd gehalte nemen de kippen normaal wat minder voeder op. Door tijdens de groeifase (12 -28 dagen) een verteerbaar lysinegehalte van slechts 85% van de norm te voederen kon het % vleeskippen met 'Wooden breast' of 'White striping' zowat gehalveerd worden. Wel was het gewicht bij slachtleeftijd iets lager en ook het % filet iets lager.

Andere factoren

Ook de activiteit van de kippen wordt als een uitlokkende factor opgegeven.

Voldoende beweging in de eerste weken, o.a. door voldoende licht te voorzien, en eerder matige activiteit in de weken voor slachten remt het voorkomen van afwijkingen in de borstspier af. Uit den boze is stress veroorzaakt door bruusk opjagen van de kippen (uitladen!) of kalkoenen of het plots aangaan van de verlichting.

Verder blijken extra anti-oxidantia of vitamine E enig soelaas te bieden. Producten die ontsteking van de spiercellen helpen voorkomen, al dan niet in combinatie met anti-oxidantia, claimen eveneens een beschermend effect tegen borstspierafwijkingen.

Besluit

Borstspierafwijkingen komen regelmatig voor bij de snelgroeiende vleeskippen, ongeacht het ras. In probleemtomen worden dikwijls de verschillende vormen van spierdegeneraties gelijktijdig vastgesteld. Door de groei te sturen - af te remmen in de 3de en 4de week - nemen de problemen duidelijk af. Een lichte voederbeperking of een verlaagd lysinegehalte zijn vrij efficiënt maar niet eenvoudig correct uitvoerbaar. Verder blijkt ook de activiteit (best hoog in de eerste weken en laag in de laatste weken) een rol te spelen.

Tabel: **Effect van een voederbeperking op prestaties en het % kippen met borstspierafwijkingen** (Meloche et al. 2018; USA).

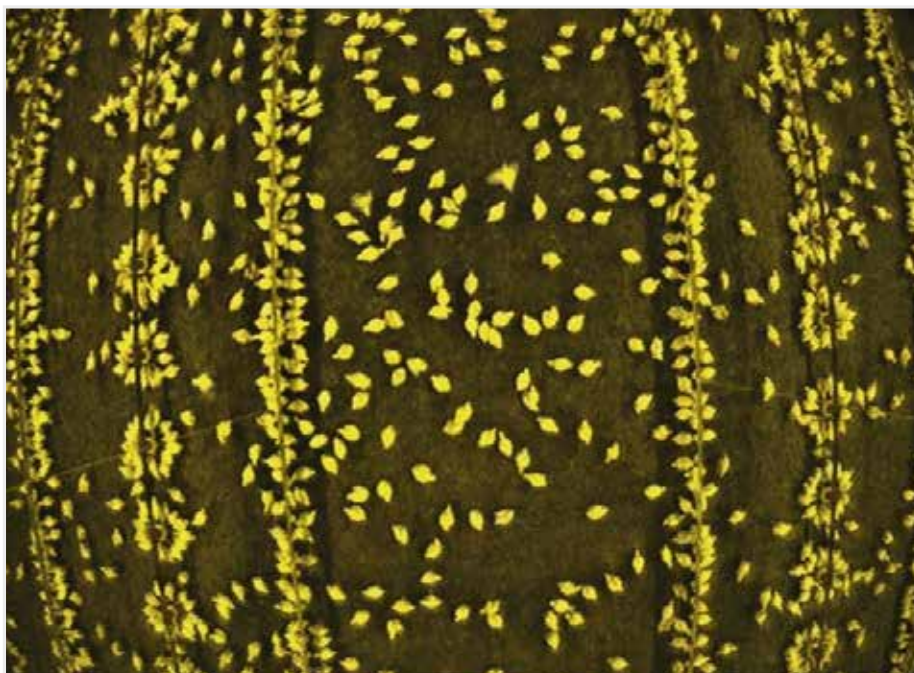
	Controle = voeder naar believen	95% van de controle	90% van de controle	80% van de controle	Significantie
Gewicht d 50, kg	3,75	3,58	3,52	3,35	<0,01
VC	1,823	1,785	1,725	1,714	<0,01
Sterfte, %	4	3,4	0,5	0	<0,01
White striping*	1,85	1,32	1,0	0,96	<0,01
Wooden breast*	1,59	1,54	1,11	1,14	<0,01

* Gemiddelde score (0-2) : 0 = geen afwijking 2= zeer erge afwijking

Eyemonic®: gedrag- en gezondheidsmonitoring via beeldtechnologie bij vleeskuikens

*tekst en beeld: Sofie Cardinaels, Kris De Baere,
Proefbedrijf Pluimveehouderij*

Praktische toepassingen van Precision Livestock Farming (PLF) vinden steeds meer ingang in de veehouderij. Precision Livestock Farming houdt in dat via verschillende sensoren de stalomgeving en de dieren worden gemonitord en geanalyseerd om zo tot een beter bedrijfsrendement, diergezondheid en dierwelzijn te komen. De nieuwe beeldtechnologie Eyemonic® sluit hier zeker bij aan.

Het doel van het demonstratieproject 'Gezondheidsmonitoring via beeldtechnologie bij vleeskuikens' is om de Vlaamse vleeskuikenhouders bewust te maken van de nieuwe mogelijkheden op vlak van precisieveehouderij en de voordelen die het kan opleveren binnen het dagdagelijks management. Dit demoproject, gesubsidieerd door de Vlaamse Overheid en Europa, is een samenwerking met de volgende partners: KU Leuven, Fancom, VIVES Hogeschool, PVL Bocholt en Proefbedrijf Pluimveehouderij.

Dichtbij opvolgen

Wanneer een pluimveehouder dagelijks meerdere malen de stalomgeving en de dieren controleert, gebruikt hij of zij alle zintuigen om een ruim beeld te vormen van wat er zich in de stal afspeelt. De veehouder kijkt, ruikt, hoort en voelt alle elementen in de stal en speelt in op de eventuele abnormaliteiten in verband met klimaat, diergezondheid en –welzijn

of afwijkende zoötechnische parameters.

Omdat deze persoon niet elk moment in de stal aanwezig is, kan hij of zij sommige problemen missen waardoor er te laat ingegrepen wordt. Eenmaal er bij de vleeskuikens een factor misloopt, kan het heel snel bergaf gaan. Daarom moet men bij deze dieren kort op de bal spelen om de verliezen te beperken.

Camera's in de stallen

Met deze gedachte in het achterhoofd nam het Proefbedrijf Pluimveehouderij deel aan een demoproject over een nieuwe beeldtechnologie nl. Eyemonic® ontwikkeld door Fancom®. Bij deze technologie worden aan het plafond camera's geplaatst die de dieren 24/7 op de belangrijkste plaatsen in de stal in de gaten houdt. De camera's registreren de plaats en beweging van de kuikens en analy-

seren deze gegevens zodat activiteit en distributie op elk moment van de dag op een eenvoudige manier afgelezen kan worden. Momenteel wordt volop ingezet op het verbeteren van de visuele weergave van het waargenomen diergedrag en op het alarmeringssysteem dat signaal geeft wanneer sommige waarden een drempel bereiken.

Bij defecten, foute instellingen of gezondheidsproblemen zal naast de drinkwaterverbruik ook het verdelingspatroon van de dieren in de stal onmiddellijk veranderen. Dit terwijl gewicht, groei en voederverbruik pas enkele uren tot een dag later zal wijzigen. Deze technologie geeft aan de veehouder een extra tool om problemen vlug op te merken zodat snel kan bijgestuurd worden. Daarnaast kan de veehouder de eerder opgeslagen data en beelden analyseren. Deze extra gegevens, aanvullend op de waarnemingen tijdens de rondgang in

de stal, de analyse van conventionele stalparameters waaronder voeder- en drinkwaterverbruik en verschillende gegevens met betrekking tot klimaat, laten de veehouder toe het probleem tijdig op te merken en indien nodig bij te sturen tijdens de ronde.

Snel detecteren van defecten en problemen

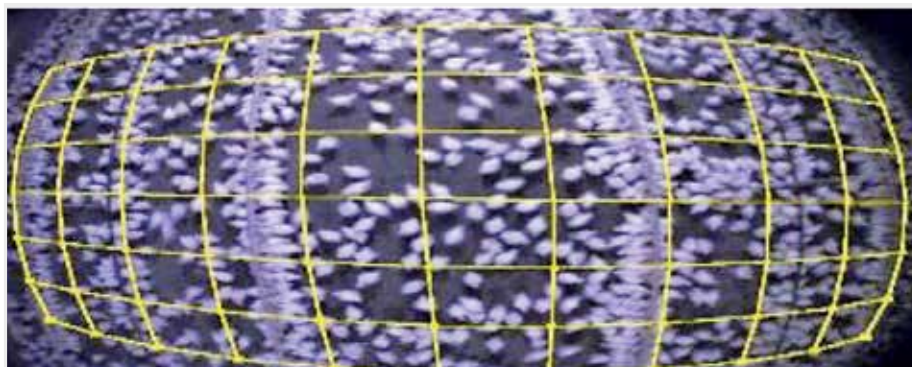
Deze technologie heeft binnen het demoproject al zijn nut bewezen bij het opsporen van ventilatiedefecten, afwijkingen in de verwarming of problemen met de darmgezondheid, hierdoor werd er tijdig een oplossing voorzien zodat verliezen hier beperkt bleven.

Ook na de ronde kunnen de opgeslagen gegevens van nut zijn. Verschillende rondes kunnen met elkaar vergeleken worden en mogelijke risicoplaatsen en risicoperiodes worden hierdoor duidelijk. De veehouder kan er op inspelen door tijdens de volgende rondes extra aandacht te vestigen op deze plaatsen of tijdstippen om zo het maximale te halen uit de opgezette ronde vleeskuikens.

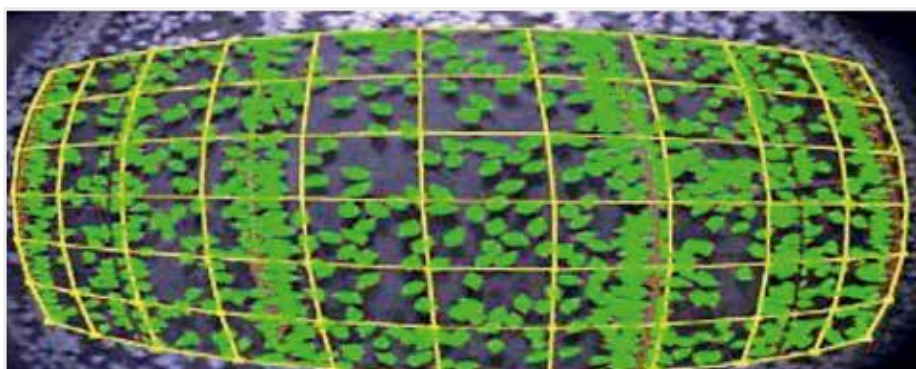
Inzet geluidstechnologie bij varkens

Naast dit demoproject over beeldtechnologie bij vleeskuikens, loopt er parallel een project in verband met Precision Livestock Farming (PLF) bij vleesvarkens. Dit demoproject 'Gezondheidsmonitoring via geluidstechnologie bij vleesvarkens' houdt in dat de hoestfrequentie en -intensiteit van varkens wordt gemonitord via microfoons in de stal. Met behulp van een alarmsignaal kunnen veehouders veel vroeger ademhalingsproblemen detecteren in de stal.

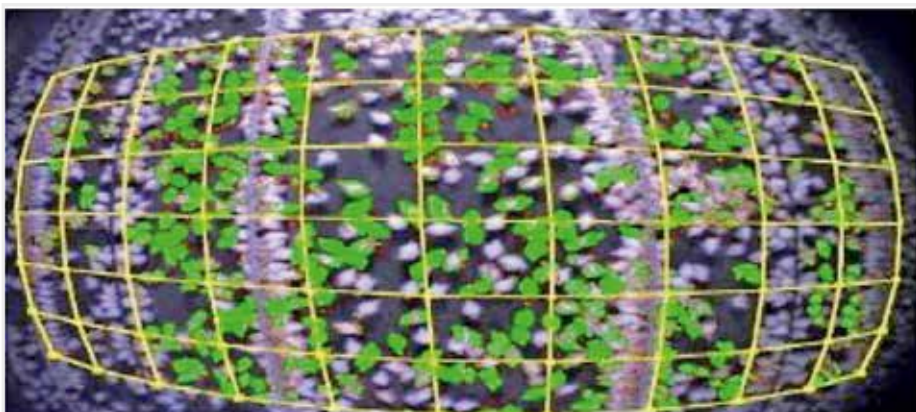
De twee projecten bij vleesvarkens en vleeskippen worden aan elkaar gelinkt om zo ervaringen en gegevens uit te wisselen die beide projecten ten goede kunnen komen zodanig dat de tak van Precision Livestock Farming (PLF) zich verder kan ontwikkelen tot een bruikbare tool in de (intensieve) veeteelt.

Figuur 1. Gemaakte beelden

Figuur 2. Analyse van verdeling

Figuur 3. Analyse van de activiteit

Conclusie

Eyematic® van Fancom® heeft de mogelijkheid om een nuttige tool te worden voor pluimveehouders die kort op de bal willen spelen om zo verliezen door eventuele fouten in de instellingen, defecten in de staluitrusting of problemen met de diergezondheid te beperken. De beeldanalyses kunnen niet alleen zorgen voor een snelle detectie van deze problemen, maar helpen de veehouders ook om de oorzaak te achterhalen. Daarenboven bestaat de mogelijkheid ook om verschillende rondes met elkaar te vergelijken om zo tot bepaalde aandachtspunten te komen. Met deze aandachtspunten in het achterhoofd is het mogelijk om toekomstige rondes meer rendabel te maken.

Auto gekocht “in de staat waarin hij zich bevindt”: geldig of niet?

tekst: Solange Tastenoye

Bij de aankoop van een tweedehandsvoertuig zal men vaak een document maken waarin de clause “gekocht in de staat waarin hij zich bevindt” vermeld wordt. Op die manier probeert de verkoper zich te ontdoen van zijn aansprakelijkheid, voor het geval er toch een mankement zou opduiken aan dit voertuig. De vraag stelt zich echter of een dergelijke clause wel waarde heeft?

De “wettelijke garantie”

Verkopen van een professionele verkoper aan een consument worden in onze wetgeving extra “beschermd”. Zo bepaalt onze wetgeving dat een goed dat door deze verkoper aan de consument geleverd wordt, in overeenstemming moet zijn met wat ze zijn overeengekomen. Dit betekent dat dit consumptiegoed (dit kan ook een dier zijn) geacht wordt in overeenstemming met de overeenkomst te zijn indien :

- 1° het in overeenstemming is met de door de verkoper gegeven beschrijving;
- 2° het geschikt is voor elk door de consument gewenst gebruik;
- 3° het geschikt is voor het gebruik waartoe goederen van dezelfde soort gewoonlijk dienen;
- 4° het de kwaliteit biedt die voor goederen van dezelfde soort normaal zijn en die de consument redelijkerwijs mag verwachten.

Aan de verkoper die aansprakelijk is voor

een gebrek aan overeenstemming, kan de consument eisen dat hij op de één of andere manier schadeloos wordt gesteld. Dit kan gebeuren op verschillende manieren, nl. door de herstelling of de vervanging van het goed, een passende vermindering van de prijs, of door de ontbinding van de overeenkomst.

Een vermindering van de prijs of ontbinding van de koop!

De consument heeft het recht van de verkoper een passende prijsvermindering of de ontbinding van de koopovereenkomst te eisen :

- indien hij geen aanspraak kan maken op herstelling of vervanging, of
- indien de verkoper niet binnen een redelijke termijn of zonder ernstige overlast voor de consument, de herstelling of de vervanging heeft verricht.

De consument heeft echter niet het recht de ontbinding van de overeenkomst te verlangen indien het gebrek aan overeenstemming van minder betekenis is.

OPGEPAST!

Het gaat hier uitsluitend om verkopen tussen een professionele verkoper en een consument! Verkopen tussen consumenten worden niet bedoeld.

Uit de praktijk!

Jan koopt een tweedehandswagen bij handelaar Wim ter waarde van 28.000 €. Wim beweert dat de auto ongevalvrij is. Tijdens de eerste poetsbeurt van de auto in kwestie merkt koper Jan echter dat de auto herspoten werd. Hij spreekt handelaar Wim hierover aan en deze geeft dat uiteindelijk toe, maar hij meent dat Jan dat perfect had kunnen zien wanneer hij de eerste keer naar de auto

kwam kijken. Jan is niet akkoord met deze denkwijze van Wim en vermits ze er niet in slagen om onderling tot een akkoord te komen, stapt Jan naar de rechter. Daar vraagt hij dat het koopcontract met handelaar Wim zou ontbonden worden omwille van een niet-conforme levering op basis van bovenstaande Wet Consumentenkoop en dat hem de koopsom van 28.000 € zou worden terugbetaald!

Handelaar Wim gaat hier niet mee akkoord, want hij haalt aan dat Jan zich ertoe verbonden had om de wagen te kopen “in de staat waarin hij zich ten tijde van de aankoop bevond”. Deze bepaling werd duidelijk opgenomen op de factuur.

Wat beslist de rechter?

Er wordt een deskundige aangesteld die moet nagaan of de wagen in kwestie ongevalvrij was op het ogenblik van de aankoop of niet, want Jan kocht deze wagen als een ongevalvrije wagen! Zijn conclusie was dat de wagen inderdaad niet ongevalvrij was ten tijde van de verkoop.

De rechter verwijst naar bovenstaande Wet Consumentenverkoop en naar de 4 punten van overeenstemming die er moeten zijn ten tijde van een verkoop. Hij meent dat indien één van deze 4 punten niet aanwezig is, dit al voldoende is om te beslissen dat er een gebrek aan overeenstemming is! De rechter meent dat de wagen hier niet in overeenstemming is met de beschrijving die verkoper Wim had gegeven (het voertuig was niet ongevalvrij).

Wat betreft de bepaling op de factuur dat koper Jan de wagen zou gekocht hebben in de staat waarin deze zich bevond, beslist de rechter dat deze clause nietig is! Dit omdat de Wet Consumentenkoop

(artikel 1649 octies BW) bepaalt dat alle contractuele afspraken overeengekomen vooraleer het gebrek aan overeenstemming aan de verkoper door de consument ter kennis is gebracht en waardoor de rechten van de consument worden beperkt of uitgesloten, nietig zijn!

Op basis van de Wet Consumentenverkoop heeft Jan het recht om een ontbinding van de koop te vragen. De rechter

beslist dat in deze zaak het gebrek in overeenstemming een heel belangrijk punt is, want het was de wens van Jan om een auto te kopen die ongevalvrij was. Indien hij had geweten dat dit voertuig dat niet was, zou hij het niet gekocht hebben!

Dus...de rechter ontbindt effectief deze koopovereenkomst, handelaar Wim moet de aankoopprijs terugbetalen en Jan moet het voertuig terug geven!

Solange Tastenoye.
www.solangetastenoye.be

GRATIS juridisch advies

voor onze abonnees.

Op het telefoonnummer: **013/46.16.24**

Elke werkdag van 8u30 tot 17u.

Uw partner in de pluimveehouderij!

**Vergunningen - Bouw
Administratie - Milieu
Accountancy**

Contacteer een DLV-adviseur
www.dlv.be
info@dlv.be - 0800 90 910

Adverteren in de vernieuwde website van Pluimvee of in de wekelijkse nieuwsbrief?

Mail naar advertenties@pluimvee.be

of neem contact op met
Luc Maertens
0498 04 06 91

www.bigdutchman.de

ALLES IN ÉÉN HAND

Voor de moderne vleeskuikenhouderij.

Wij bieden u een productassortiment, dat geen wensen open laat: voer, water, klimaat, luchtreiniging en nog veel meer. Overtuigt u zich zelf – we doen u graag een voorstel.

voerverzorging van silo tot voerpan	innovatieve warmtewisselaar
watervverzorging van watervat tot drinknippel	veelzijdige verwarmings- en koelsystemen
klimaattechniek van luchtventiel tot klimaatcomputer	begeleiding van de planning tot de inbedrijfname
electra van meter- en schakelkast tot sensor en ventilator	competente service uit één hand en in de buurt
innovatieve luchtreinigingssystemen	

FAGROTEC b.v.b.a., Tel. +32 (0) 51 69 79 19, info@fagrotec.be, www.fagrotec.be

Fagrotec
Stalinrichtingen - Equipement d'étables

Big Dutchman

Roxell lanceert Titan, de grootste voerpan op de markt voor zware kalkoenen

Nieuw automatisch voersysteem voor maximale groei

Roxell, als toonaangevende fabrikant van automatische voer-, drink-, nest- en verwarmingssystemen, presenteerde in februari, een nieuw automatisch voersysteem voor zware kalkoenen. Deze dieren kenden de voorbije jaren een grote evolutie qua gewicht. De Titan als XL-voeroplossing anticipeert op de praktische problemen die het voeren van deze volumineuze en sterkere kalkoenen met zich meebrengen.

Eigenschappen van Titan

Het uitgangspunt bij de ontwikkeling van Titan was 'hoe geven we kalkoenen de best mogelijke toegang tot voer en dus de beste kans op maximale groei'. De pan is groter dan elke andere pan voor zware kalkoenen. Ook de omtrek van de pan is 21% meer dan Optimax, de vorige kalkoenenpan van Roxell. Maar zware, volwassen kalkoenen hebben niet alleen meer ruimte nodig, ze hebben ook meer kracht. Titan is daarom ontworpen om duurzamer te zijn dan de voorgangers. De verbinding tussen de pan en buis bovenaan is nu 20 cm in vergelijking met 5 cm vroeger. Een grotere verankering dus waardoor een al stevigere pan, vandaag nog veel sterker is. Ook

het reinigen van de pan na een ronde gaat nu een pak sneller. De pan klikt aan de zijkant open waardoor je grondig reinigt en toch de onderpan niet volledig verwijdert.

Voor een opstart met kuikens is er een starterpan, een kleine grijze onderpan, die eenvoudig te verwisselen is eens de dieren 5 tot 7 weken oud zijn.

Hubbard investeert 10 miljoen dollar in hun ouderdieren en basislijnen in de USA

De geplande investering kadert en is mogelijk door de overname van Hubbard door de Aviagen groep in februari 2018. De bedoeling is zowel het onderzoek te bevorderen maar eveneens de infrastructuur (huisvesting dieren en broeierij) uit te rusten met de modernste technieken en op het peil te brengen van deze van de Aviagen groep.

De opwaardering van de faciliteiten in Walpole N.H. is voorzien einde 2020. Hierdoor zal de capaciteit en selectiemogelijkheden van hun basiselectiebedrijf in de US verdrievoudigen. O.a. zal men kunnen gebruik maken van 3D technologie om een betere selectie naar skelet gezondheid, vleesopbrengst en kwaliteit te kunnen doorvoeren. Verder zal de voederconversie van de volledige levensduur opgenomen worden in het selectieprogramma om zo efficiënt mogelijk te produceren.

Zowel Hubbard als Aviagen werken verder als 2 afzonderlijke firma's, maar een sterke samenwerking op het vlak van onderzoek en uitwisseling van kennis moet leiden tot nog robuustere lijnen voor de verschillende marktsegmenten. Door op verschillende locaties te werken en verwijderd van

andere pluimveebedrijven biedt dit een grote bioveiligheid en kan de kwaliteit van de afgeleverde basislijnen gegarandeerd worden.

Samen sterk!

Twijfel, zouden we gaan?

Na een hectische drukke dag nog een keer douchen en vertrekken naar de opendeurdag van de nieuwe stal van de familie Van Ginhoven in Ravels? Ach ... hoe vaak is er nog een opendeurdag in de buurt? Dus besloten we om toch maar te gaan.

Wauw ... wat een prachtige stal! Tot in de puntjes afgewerkt en aan alles gedacht. Een stal met een goed concept 'idee'. Deze jonge ondernemster wil duidelijk het verhaal vertellen van de kip en het ei en daarmee de boer-burger relatie positief beïnvloeden. Ik ben verkocht. Dit is knap!

Aan het frietkraam komt er al snel een goed gesprek op gang. Een collega boer die vertelt over zijn eerste koppel onbehandelde hennen. Ervaringen delen. Onze zorgen met elkaar delen. De mooie momenten delen. We zouden dat meer moeten doen. Praten met elkaar. Van boer tot boer. Zonder schroom en met respect voor elkaars ideeën.

Te vaak worden we verteld wat we graag willen horen of wat anderen willen dat we horen. Soms is het beter om je blik te verruimen en zelf te luisteren wat collega's te vertellen hebben. We zouden sterker staan met meer onderling overleg. Dat kan ook via sociale media of in een WhatsApp groep onder de pluimveehouders. Het kost niets en je blijft wel in contact met elkaar. Dat we niet massaal op de koffie kunnen is logisch. Op een boerderij zijn de dagen altijd te kort.

Samen sterk! Een mooie leuze om mee af te sluiten. Liefs

Mariëlle Smits Schalk
Legkippenhoudster

Topsport met VDA

Informatieve vergadering braadkippen

PROGRAMMA:

19u00 - Ontvangst met drankje

19u30 - Overzicht meest voorkomende aandoeningen - Philippe Gelaude (DGZ)

Toekomst fokdoelen: gezondheid & duurzaamheid - Jens Lesuisse (Aviagen Ltd)

Vanden Avenne voert u verder - Jan Van Ginderachter (VDA)

21u30 - Receptie met kippenhapjes

LOCATIES:

Dinsdag 19 maart 2019 om 19 uur - VDA, Zwaantjesstraat 12, 8710 Ooigem

Donderdag 21 maart 2019 om 19 uur - VDA, Zwaantjesstraat 12, 8710 Ooigem

Woensdag 17 april 2019 om 19 uur - den Eyck, Houtum 39, 2460 Kasterlee

INTERESSE ? Gelieve uw aanwezigheid door te geven aan els.balcaen@vda-ooigem.be (056) 67 37 31 of aan uw **vertegenwoordiger** (telkens ten laatste 1 week vóór aanvang van de vergadering)

Beheersovereenkomsten: laat ze niet links liggen!

tekst en beeld: Clem Reynders

Kunnen we het even hebben over een onderwerp dat bij onze pluimveehouders niet direct in de bovenste schuif ligt? De beheersovereenkomsten. Binnen de Vlaamse land- en tuinbouw bestaan ze al bijna 20 jaar en ze zitten de jongste tijd in de lift. Zowat 10.000 ha vallen onder deze gesubsidieerde maatregel waarbij vergoedingen uitgekeerd worden die tot 2.100 euro per ha kunnen oplopen.

Pluimveebedrijven zijn vaak niet grondgebonden waardoor ze niet in aanmerking komen maar bedrijven die wel over gronden beschikken kunnen er hun voordeel mee doen. Tijdens de jongste Agriflanders organiseerde de Vlaamse Landmaatschappij een studiedag rond het thema.

Verbetering van het landbouwgebied

Na een verwelkoming door VLM-directeur Dirk Van Gyseghem gaven verschillende medewerkers van de VLM toelichting bij het onderwerp. Opvallend was dat in de goed gevulde zaal veel landbouwers aanwezig waren. Het onderwerp leeft!

Een kort filmpje leidde de studiedag in. Beheersovereenkomsten worden voor 5 jaar met de landbouwers afgesloten. Het gaat doorgaans om stroken grond langs waterlopen, boskanten, kleine landschapselementen die een biotoop

Marc Govaerts (links) en Carl Adrianssens werden door Sigrid Verhaeghe (VLM) geïnterviewd over hun ervaringen met beheersovereenkomsten.

vormen voor vogels, insecten. Ook in het kader van de erosiebestrijding kunnen ruimtes opgeofferd worden. De subsidie kan afhankelijk van de insteek oplopen tot 2.100 euro per ha.

“Doel,” vertelt Pascal Steurbaut van VLM, “is om het landbouwgebied niet alleen te behouden maar ook te verbeteren. Beheersovereenkomsten kunnen enkel door actieve landbouwers afgesloten worden.

Caroline Beele wees ook op de aanpak van het probleem van de erosie waarbij bredere stroken worden aangelegd. Binnen beheersovereenkomsten kunnen ook strobale dammen aangelegd worden.

Rol van de bedrijfsplanner

Pascal Steurbaut wees op de belangrijke inbreng van de bedrijfsplanner. VLM telt verspreid over heel Vlaanderen enkele tientallen begeleiders die samen met de betrokken boer een planning opmaken.

Het opbouwen van een vertrouwensrelatie is cruciaal. Opvolging van het project en goed communiceren zijn de sleutels voor een succesverhaal dat overigens na 5 jaar kan verlengd worden.

Inhaalbeweging

Olivier Dochy (Milieu, West-Vlaanderen) wees op het belang van de beheersovereenkomsten. De natuur tegemoet treden is een uitdaging maar zit een beetje gevangen tussen enerzijds het streven naar duurzaamheid binnen de landbouw en de roep om de productie op te drijven. We moeten verder rekening houden met de druk op de ruimte en de volatiliteit van de markt.

“Vlaanderen is op het vlak van de beheersovereenkomsten aan een inhaalbeweging bezig,” zegt Dochy. “We streven naar 10% van de oppervlakte die nodig is voor het herstel. Vandaag zitten we bijna aan 7% maar we zijn de laatste tijd sterk vooruitgegaan. Mijn conclusie: doe mee. Beheersovereenkomsten zorgen voor

inkomen en geniet zelf van de positieve impact die je hebt op de natuur.”

Dochy had ook enkele aanbevelingen naar het beleid: “Er moet meer communicatie komen vanuit de VLM om het systeem te propageren. We moeten over voldoende oppervlaktes beschikken.”

61% is positief

De volgende spreker, Walter Rombouts, besprak de resultaten van een enquête uitgevoerd bij 3.643 land- en tuinbouwers; gebruikers en niet-gebruikers. De vragenlijst werd door ruim 30% van de respondenten ingevuld wat een zeer hoog percentage is.

Uit de enquête bleek dat 61% van de gebruikers het systeem positief evalueerde. De vergoeding wordt door 51% op prijs gesteld terwijl de verbetering van het imago van de landbouw 38% scoort. De eenvoudige administratie wordt door een ruime meerderheid eveneens als een pluspunt ervaren. De ruim 3.000 beheersovereenkomsten die in totaal 10.000 ha beslaan spelen voor 37% in op het behoud van de weidevogels. In 33% van de gevallen staat de drinkwaterkwaliteit centraal. Perceelsranden zijn goed voor 18%. Binnen het project worden 400 km

hagen onderhouden en 5.000 knotbomen verzorgd.

Het moet tussen de oren zitten

Met twee getuigenissen uit de praktijk werd de studienamiddag afgesloten. Marc Govaerts was er van bij de start van het project bij. Hij boert in het krekengebied. Carl Adrianssens boert in de Uitkerkse polder waar hij actief is met de vermarkting van producten via de korte keten.

“In het begin,” vertelt Marc, “werd ik een beetje meewarig bekeken.” Vandaag ligt dat wel anders. Wel is het zo dat je voor een stuk idealist moet zijn. Interesse voor de natuur, ik ben zelf ook jager, moet tussen de oren zitten. Maar uiteraard kun je de aanpak niet los zien van het economisch plaatje. De vergoedingen moeten herbekeken worden. Toen ik begon kostte een ha landbouwgrond 25.000 euro. Vandaag zijn de prijzen gestegen naar 70 tot 80.000 euro. Een rendement halen van 3% zit er met de huidige vergoedingen niet in.”

“Wij bepalen met die beheersovereenkomsten,” zegt Carl, “voor een deel zelf ons imago. “Het beheren van houtkanten

Minister Schauvliege: “Teureden dat de beheersovereenkomsten in de lift zitten.”

valt ook onder beheersovereenkomsten. Vroeger konden we het hout ter plaatse verbranden,” zegt Marc. “Nu moet het elders verhakseld worden.” “Misschien is het ook interessant om langs die groene kanten hier en daar een picknicktafel te installeren,” meent Carl, “waardoor de burger meer bij onze aanpak betrokken is.”

Wees overtuigd

Vlaams minister Joke Schauvliege vond tussen haar drukke Agriflanders-agenda toch nog een gaatje om op deze studienamiddag het slotwoord uit te spreken.

“Het moet inderdaad tussen de oren zitten,” zei de minister. “Wees overtuigd van deze aanpak waarvoor we vorig jaar toch een vergoeding van 10,5 miljoen euro uitkeerden. Ik stel vast dat het onderwerp wel degelijk leeft; getuige daarvan de verdubbeling van de interesse het afgelopen jaar. Dat is mede de verdienste ook van de adviseurs die een vertrouwensrelatie met de boeren opbouwen.

Alle info over beheersovereenkomsten is te vinden op de website van de VLM, rubriek beheersovereenkomsten. Op deze website staan ook per regio de namen en gegevens van de adviseurs.

Minister Schauvliege mocht aan het slot de nieuwe brochure over de beheersovereenkomsten ontvangen. We herkennen verder op de foto de verschillende deelnemers met van links naar rechts: Dirk Van Gysegem, Carl Adrianssens, Marc Govaerts, Minister Schauvliege, Olivier Dochy, Pascal Steurbaut, Walter Rombouts en Caroline Beele.

Februari: herstelmaand

tekst en beeld: Luc Maertens

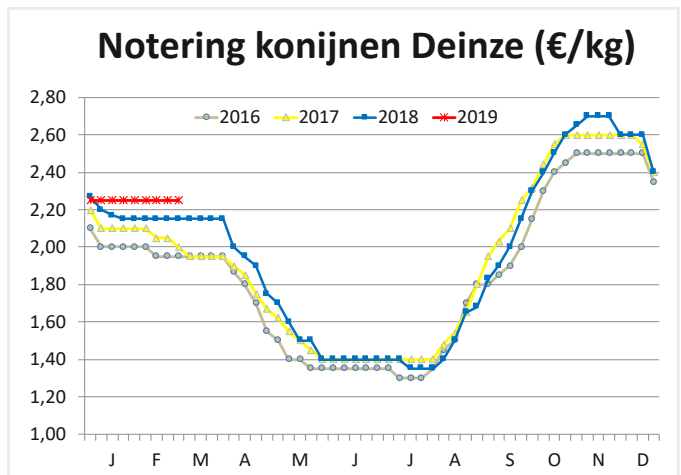
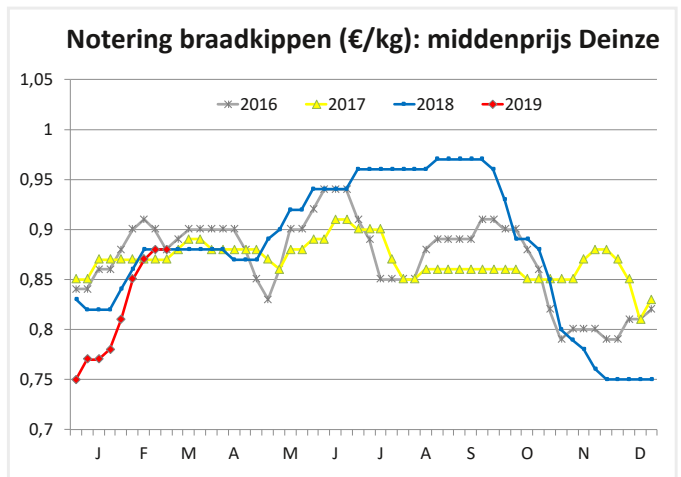
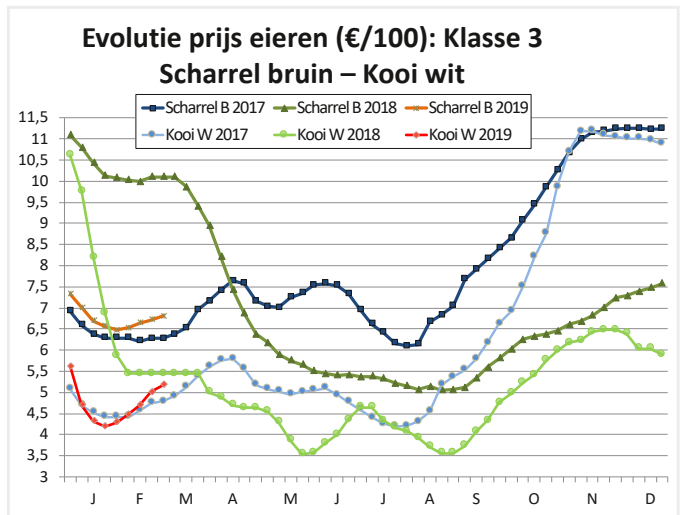
Zowel de eierprijzen als de braadkippenprijzen hebben in februari week na week hoger genoteerd. Hiermee is de traditionele januaridip uitgeveegd en zitten we op zowat hetzelfde niveau als 2017. Vorig jaar, omwille van de welgekende "problematiek" laat een heel ander patroon zien. Zowel in ons land maar ook op EU niveau is er een goede vraag zowel voor schaaieieren als voor de industrie. Het verbruik vertoont nog steeds een stijgende trend, de legkippenstapel is niet toegenomen en de exportcijfers van 2018 vertonen een licht positieve tendens. Wel kampen we verder met de import vanuit Oekraïne boven het toegestane quotum. Maar ondanks deze import is de markt vrij goed in evenwicht en zijn we vrij optimistisch wat de vooruitzichten betreffen voor de komende maanden. Ook de 'klimaat hype' van de laatste weken zal vermoedelijk nauwelijks impact hebben op het verbruik, temeer eieren een lage prijselasticiteit hebben. Met andere woorden, er moet al veel gebeuren vooraleer het verbruik drastisch beïnvloed wordt.

De zware **soepkippen** waren gedurende de laatste maanden toch vrij goed geprijsd ondanks de grote prijsval bij de vleeskippen. Maar in februari hebben ze hun prijsniveau verder kunnen optrekken om einde februari mooi €0,65/kg te noteren. Opmerkelijk is dat de uitgelegde legkippen, na vele maanden van zeer zwakke prijzen, vanaf einde januari stillaan terug een waarde hebben. Zo noteren de half zware terug 19 cent en de lichte 14 cent/kg einde februari.

Voor de **braadkippen**producenten is het net zoals met het weer, de lente is vroeg gestart. De notering Deinze was in februari iedere week hoger om de laatste 2 weken terug het niveau van 0,88€/kg te bereiken. De ABC prijs blijft wel achter met 0,83€/kg. Maar de prijsval met dieptepunt begin dit jaar was wel minder drastisch (€0,78) dan de Deinze notering (€0,75). In ieder geval, wanneer we terugkijken naar de prijszetting in Nederland en Duitsland, dan was de prijsval einde vorig jaar toch wel overdreven. Naast de problematiek van de import uit Oekraïne en Brazilië, die in ons blad reeds herhaaldelijk aangekaart werd, is het duidelijk dat de zeer grote opzet in oktober vorig jaar (4 miljoen meer dan in 2017) voor overvolle slachthaken gezorgd heeft. Een meer "gereguleerde" opzet moet dit in de toekomst kunnen vermijden en piekweken met (te) grote aanvoer voorkomen. Dat de huidige 'klimaatgolf' een negatieve invloed op consumptie in ons land of wereldwijd zal teweegbrengen is niet waarschijnlijk, integendeel kippenvlees zit in de lift. Veel argumenten zijn voorhanden om een verdere toename van het wereldwijde verbruik te verwachten.

De prijs genoteerd voor **konijnen** is sedert begin dit jaar niet veranderd. De dip na nieuwjaar is uitgebleven en de Deinze prijs is stabiel op €2,15/kg gebleven. Voor de overgebleven konijnenhouders een opsteker temeer daar hun jaar zowat

beperkt is tot 8-9 maanden. Traditioneel is de verkoop van konijnen vanaf mei moeilijk en noteren ze nauwelijks boven (of onder) kostprijs. Een productiedip of stop in de zomermaanden wordt daarom veelal opgelegd door de slachthuizen.

‘Waar en hoe vind ik goed personeel?’

Het **antwoord** vindt u op

19 EN 20 MAART 2019
EVENEMENTENHAL
HARDENBERG

DUTCH
**POULTRY
EXPO**
2019

Inspireert de pluimveehouder

Dutch Poultry Expo is het nationale vakevent voor de pluimveehouderij

We praten u bij over actuele thema's als bedrijfsovername, duurzaamheid, arbeidsmarkt, innovaties, risicomanagement en afzet/verkoop. Een niet te missen beurs voor de pluimveehouder, medewerkers en de werknemers van de toekomst.

Kijk voor meer informatie op:
Dutchpoultryexpo.nl

Innovative drinking technology

Impex Barneveld B.V.
www.impex.nl | info@impex.nl

Uw Impex verdeler in België:
Droeshaut NV
Tel: +32 (0)11642892
Mail: info@droeshaut.be

I-Flush; de hygiene totaaloplossing voor het automatisch spoelen van drinksystemen

Vangploegen nodig voor het verladen van bedrijfspluimvee?
International Poultry Services regelt het voor u!

IPS INTERNATIONAL
POULTRY
SERVICES

www.ipsbv.com
Amentstraat 17A
6039 RA Stramproy (NL)
+31(0)495-563 599
sales@ipsbv.com

Werkgebied: Nederland | België | NRW

Amerikaanse firma JUST gaat samenwerken met de Duitse pluimvee PHG groep voor distributie van ei-vervangers

JUST is VS firma gekend voor het aanmaken van ei vervangproducten en mayonaises op basis van niet GMO plantextracten. Recent heeft het ook een roerei-vervanger, slasaus en koekjesdeegproducten op de markt gebracht. Volgens informatie verstrekt door deze firma is in de eerste 4 maanden na de introductie reeds het equivalent van **3 miljoen eieren** verkocht in de USA, Singapore en Hongkong.

Ze hopen toelating voor hun producten op de Europese markt te bekomen in de loop van 2019. De producten zouden in Europa onder licentie aangemaakt worden door **Eurovo**, eiprodukten specialist. Het Duitse PHW concern zal met zijn bestaand verkoops- en distributienetwerk instaan voor de JUST eivervangers. Deze **nep-eiprodukten** zullen vermarkt worden, net zoals in de USA, onder de naam "JUST Egg".

Plannen voor nieuwe vestigingen van Kipster-stallen

Een eerste Kipster, volgens de initiatiefnemers de meest mens-, milieu- en diervriendelijkste leghennenstal, werd in september 2017 in Oirlo geopend. Ondanks het stevige prijskaartje dat eraan gekoppeld is, zou er dit najaar reeds **een tweede vestiging** operationeel worden. De tweede vestiging betreft 2 stallen, in totaal goed voor 40.000 leghennen en komt in Beuningen. De eieren van deze Kipsterleghennen, alsook het vlees van de mannelijke kuikens, zullen worden verkocht aan Victoria Trading, een inkooporganisatie waarbij onder meer Albron, de Efteling, Schiphol Catering en La Place bij zijn aangesloten. De eieren van de 24.000 leghennen in de eerste Kipsterstal worden uitsluitend aan Lidl verkocht met wie de zaakvoerders een exclusief meerjarig contract hebben.

Volgens de initiatiefnemers zijn er ook plannen voor een Kipsterstal in de Randstad. Het is de bedoeling dat de bouw van die stal, voor 24.000 kippen, dit najaar start. Om de Belgische Lidl-winkels te bevoorraden, zou er een vierde **Kipsterstal** komen, dit **in Belgische Limburg**. Daarnaast is er volgens Zanders, één van de eigenaars, belangstelling voor het Kipster-concept in Duitsland, Frankrijk en Scandinavië en worden plannen voor het concept in de VS steeds reëler.

Oekraïense pluimveegiant MHP zet haar Europese veroveringstocht verder

Recent hebben de Sloveense autoriteiten het licht op groen gezet voor de overname van de **grote Sloveense pluimvee-integratie Perutnina Ptuj** door de Oekraïense pluimveegiant MHP. Met de overname verankert MHP zijn positie binnen de Europese Unie steviger. MHP had voorheen reeds in twee Europese landen een uitsnijderij, namelijk in Nederland en Slowakije. De overname van Perutnina Ptuj is echter van een heel andere orde. Het bedrijf is een volledige integratie, met eigen vermeerderingsbedrijven, grondstoffenteelt, voerfabriek, broederijen en pluimveeproductie en -verwerking, verspreid over 7 Europese landen.

Voor deze miljoeneninvestering ontvangt MHP mogelijk opnieuw een **miljoenenlening van de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBRD)**. MHP ontving 2 jaar geleden nog maar een lening van ruim 78 miljoen euro van de EBRD, nu zou er een conceptvoorstel op tafel liggen van 100 miljoen euro voor de overname van de pluimvee-integratie in Slovenië en de nodige investeringen hierin. EBRD maakt zich sterk dat de overname en de geplande investeringen de interregionale investeringen zal bevorderen en zal bijdragen aan een sterker en meer divers investeerdersbestand in de Balkanlanden waar Perutnina actief is. De bank wil wel dat er een milieu- en sociaal actieplan wordt ontwikkeld om risico's te adresseren.

Oordeelsestraat 84 T 013 - 507 9249
5111 PL, Baarle-Nassau M 06 - 205 39 464

"Gespecialiseerd in het uitmesten en reinigen van stallen"
Ook voor machinale roosterreiniging

www.stallenreinigingvantilburg.nl
E info@stallenreinigingvantilburg.nl

TE KOOP EN TE KOOP GEVRAAGD:
Pluimveebedrijven en NERD's
0475.555834
info@agrovastgoed.be
www.agrovastgoed.be

Wereldwijde veevoederproductie steeg met 3% in 2018

Op basis van de gegevens van 144 landen en 30.000 veevoederproducent bedroeg de productie van veevoeder **1.103 miljard ton** in 2018. Dit is een stijging met 3% in vergelijking met 2017, volgens de Alltech studie. De 8 grootste producentenlanden (China, VS, Brazilië, Russia, India, Mexico, Spanje en Turkije) staan in voor 55% van de globale productie. **Pluimveevoederproductie nam toe met 3%** en deze van zowel rundvee als varkens met 1%. Pluimveevoeders maakten 28% van alle voeders uit, varkensvoeder 27% en rundveevoeder 3%. De **grootste groei** in pluimveevoeder deed zich voor in het Midden Oosten en meer bepaald in **Iran** dat 500.000 ton meer produceerde (Bron: Feed Strategy).

Chinese legbatterijen schieten als paddenstoelen uit de grond

Door de toenemende Chinese welvaart stijgt de behoefte aan dierlijke eiwitten zoals eieren en vlees. Om hieraan tegemoet te komen wordt er o.a. volop geïnvesteerd in de legsector, waarbij **bedrijven tussen de 500.000 en 1.000.000 leghennen als standaard** worden aanzien. Terwijl in West-Europese landen de verrijkte kooisystemen steeds meer onder druk komen te staan bij een deel van de bevolking, worden in China gigantische **legbatterijbedrijven** uit de grond gestampt. De standaardbedrijven bestaan uit een tien- of twintigtal legbatterijstallen, waarbij elke stal een capaciteit heeft van respectievelijk 50.000 tot 100.000 leghennen. Alternatieve systemen zijn zeldzaam in China, maar liefst 99% van de totale leghennenstapel wordt gehuisvest in baterijsystemen.

De impressionante groei van de gehele Chinese economie zorgde echter wel voor een negatieve impact op de luchtkwaliteit. De Chinese overheid hecht hierdoor steeds meer en meer belang aan het **milieu** waardoor strengere **maatregelen** niet zullen kunnen uitblijven. De problematiek inzake de uitstoot van geur, ammoniak en fijnstof is zodoende niet enkel bij ons een hot topic.

Export naar Europa legt Oekraïens bedrijf MHP geen windeieren

De Oekraïense pluimveegigant MHP (Myronivsky Hliboproduct), ons wel bekend omwille van de "creatieve" export naar Europa, blijkt in 2018 de wind in de zeilen gehad te hebben. Het **productievolume** steeg in het laatste kwartaal met 13%. Over het gehele jaar 2018 was er een **stijging met 9%**. Het bedrijf MHP produceert nu 617.000 ton pluimveevlees en dat is meer dan de gehele Belgische productie samen.

De verkoopsvolumes van MPH stegen in het 4de kwartaal zelfs met 27% tot 144,183 ton. Het hoofdaandeel van deze toename kwam van de exportgroei die maar eventjes steeg met 62% terwijl de binnenlandse verkoop afnam met 4%. Voor het volledige jaar 2018 komt men uit op een **toename** van de **export met 11%**.

Het totaal volume pluimveevlees dat Oekraïne exporteerde naar de EU in 2018 bedroeg 123.000 ton of een stijging met maar liefst 54% (80.000 ton in 2017). MPH's exporttoename deed zich vooral voor naar de EU (Nederland en Slovaakije) en naar Saudi Arabië en Irak.

HET „SPECHT VARIA PLUS“ SYSTEEM
Het Specht Varia Plus Systeem is het resultaat van meer dan tientallen jaren ervaring.

Meer ruimte per kip voldoet aan de eisen voor het dierenwelzijn.

Uitstekend overzicht zowel onder de installatie als ook op de verschillende etages.

Voer, water, rustzones en nesten op elke etage beschikbaar.

De nesten aan de buitenkant vergemakkelijken een goede controle.

Met behulp van de kantelbare bodem kunnen de nesten automatisch worden gesloten.

Op de brede eierbanden hebben de eieren voldoende ruimte.

Extra zitstokken boven op de installatie.

Extra niveau boven de nesten mogelijk.

Direct van de producent. Eigen productie sinds 1961.

Profiteer van onze ervaring.

Ten Elsen
GmbH & Co. KG
D-47665 Sonsbeck/Germany
Dassendaler Weg 13
Telefon +49 (0) 2838 912-0
Fax: +49 (0) 2838 2791
www.specht-tenelsen.de
info@specht-tenelsen.de

Hans Theo Ten Elsen
GSM: +49.173-8 79 65 82

Marktprijzen

Eierprijzen markt Kruishoutem (volgens prijzencommissie) - per 100 stuks in euro

Witschalige eieren

	5.2	12.2	19.2	26.2	5.2	12.2	19.2	26.2
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	6,45	6,71	7,05	7,24	8,00	8,10	8,21	8,30
Cat 1	5,21	5,47	5,81	6,00	6,76	6,86	6,97	7,06
Cat 2	4,85	5,08	5,41	5,59	6,51	6,61	6,73	6,85
Cat 3	4,48	4,70	5,01	5,18	6,21	6,31	6,45	6,59
Cat 4	4,11	4,32	4,61	4,76	5,68	5,78	5,91	6,05
Cat 5	3,75	3,93	4,21	4,35	4,58	4,68	4,74	4,83
Cat 6	3,52	3,64	3,78	3,87	3,52	3,64	3,78	3,87
Cat 7	3,11	3,22	3,36	3,43	3,11	3,22	3,36	3,43

Bruinschalige eieren

	5.2	12.2	19.2	26.2	5.2	12.2	19.2	26.2
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	6,85	7,11	7,45	7,64	8,84	8,95	9,06	9,16
Cat 1	5,61	5,87	6,21	6,40	7,60	7,71	7,82	7,92
Cat 2	5,25	5,48	5,81	5,99	7,09	7,20	7,29	7,39
Cat 3	4,88	5,10	5,41	5,58	6,53	6,64	6,71	6,81
Cat 4	4,51	4,72	5,01	5,16	5,79	5,89	5,98	6,12
Cat 5	4,15	4,33	4,61	4,75	4,65	4,75	4,81	4,90
Cat 6	3,72	3,84	3,98	4,07	3,72	3,84	3,98	4,07
Cat 7	3,31	3,42	3,56	3,63	3,31	3,42	3,56	3,63

Pluimveemarkt prijzencommissie Deinze (met inbegrip Belplume toeslag)

Week van	6.2	13.2	20.2	27.2
extra zware soepkippen	0,58€-0,60€	0,61€-0,63€	0,63€-0,65€	0,64€-0,66€
bruine soepkippen	0,13€-0,15€	0,16€-0,18€	0,18€-0,20€	0,18€-0,20€
witte soepkippen	0,08€-0,10€	0,11€-0,13€	0,13€-0,15€	0,13€-0,15€
braadkippen	0,84€-0,86€	0,86€-0,88€	0,87€-0,89€	0,87€-0,89€
ABC	0,81 €	0,81 €	0,81 €	0,83 €
konijnen	2,25 €	2,25 €	2,25 €	2,25 €

Vernieuwde website www.poultryshop24.com
 In/verkoop van: Pluimvee inventaris,
 eierinpakkers en sorteermachines

Te koop Moba 70+AX92 stapelaar
Moba 100+AX92 stapelaar
Te koop Moba 3500 en Moba 5000
Gevraagd kooihuisvesting voor legkippen

info@poultryshop24.com
+31 6 53646226

Ven Poultry B.V.

Te koop gevraagd alle soorten soepkippen

- * **Hoogste vaste prijs of**
- * **Hoogste prijs Deinze+**
- * **Betaling binnen 2 dagen**
- * **Correcte afname**

014-45 30 40 (B)
 0031-492 537 066 (NL)   0031-653 487 136 (GSM)
www.venpoultry.nl --- info@venpoultry.nl

Handelsnoteringen Kruishoutem

Witschalige eieren

	5.2	12.2	19.2	26.2	5.2	12.2	19.2	26.2
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	7,25	7,51	7,85	8,04	8,80	8,90	9,01	9,10
L	5,65	5,88	6,21	6,39	7,31	7,41	7,53	7,65
M	4,91	5,12	5,41	5,56	6,48	6,58	6,71	6,85
S	4,12	4,24	4,38	4,47	4,12	4,24	4,38	4,47

Bruinschalige eieren

	5.2	12.2	19.2	26.2	5.2	12.2	19.2	26.2
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	7,65	7,91	8,25	8,44	9,64	9,75	9,86	9,96
L	6,05	6,28	6,61	6,79	7,89	8,00	8,09	8,19
M	5,31	5,52	5,81	5,96	6,59	6,69	6,78	6,92
S	4,32	4,44	4,58	4,67	4,32	4,44	4,58	4,67

Gemiddelde poeljenprijs aanpassing

Jaar-week	Gemiddelde Poeljenprijs Aanpassing	
	Gemiddelde opfokvoederprijs €/100 kg	Aanpassing €/100 afgeleverde poeljen
2019/7	30,96	65,89
2019/8	30,96	65,89

Prijzen grondstoffen (per ton)

	5.2	12.2	19.2	26.2
Tarwe	177,50 €	174,50 €	169,50 €	166,00 €
Wintergerst	176,50 €	167,50 €	154,50 €	151,50 €
Maïs (30% vocht)	163,50 €	160,00 €	158,50 €	155,50 €

REVENTA®

a Munters company

REVENTA verwarmingssystemen

Voor behaaglijke warmte in de stal

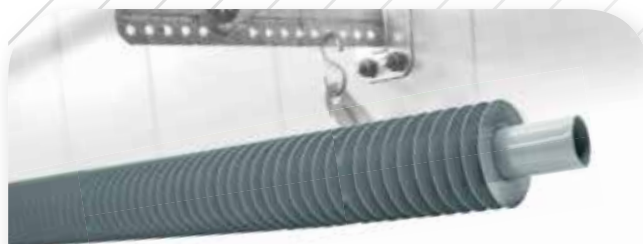
»Heat-X« type 4 A V RAV

Verwarmen zonder CO₂ - productie in de stal

»Heat-X« type V

Gelijkmatige radiale warmteverdeling

»REV-AL« light

Hoog verwarmingsvermogen – laag gewicht, eenvoudig te reinigen

»Heat-X« Rotate

Effectieve warmteterugwinning, geen voorfiltering nodig

TRÖTS OP MIJN KIPPEN

Spormans

Eugeen Meeusstraat 6 | 2170 Merksem | België

www.spormans.com

